ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุภาพร นนธิ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378. 198
ส ๒๕๔๗
๒ ๑

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

บทคัดย่อ

ของ

สุภาพร นนธิ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2547

สุภาพร นนธิ. (2547). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์, อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลในแต่ละด้านและโดยรวม ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตาม เพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2545 จำนวน 222 คน แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

ผลการวิจัยพบว่า

1.นักศึกษามีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2.นักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเรียนการสอนที่นักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.นักศึกษาที่ศึกษาต่างคณะกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

7.นักศึกษามีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

A STUDY ON STUDYING PROBLEMS OF FIRST YEAR STUDENTS AT VONGCHAVALITKUL UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

SUPAPORN NONTI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Supaporn Nonti. (2004). *A Study on Studying Problems of First Year Students at Vongchavalitkul University.* Master thesis, M.Ed. (Higher Education).Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Commettee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Dr. Jaruwan Sakulkhu.

This study is aimed at studying and comparing students' opinion on studying problem of first year student at Vongchavalitkul University in overall and each aspects : teaching and learning method, learners, and the learning environment, classified by genders, faculties, learning achievements, guardlans' careers, and guardlans' incomes.

The samples consisted of 222 of first year students in the 2002 academic year. The instrument used in the study was five – point rating scale guestionaires of 45 items with the reliability of 0.98.

The findings revealed that:

1.The studying problems of first year students at Vongchavalitkul University was at a low level

2.Male and female students have significant differences in their opinions on studying problems in each and overall aspects,except the aspect of teaching and learning method.

3.Students with different faculties have significant differences in their opinions on studying problems in each and overall aspects.

4.Students with different learning achievements have significant differences in their opinions on studying problems in each and overall aspects.

5.Students with different guardlans' careers have no significant differences in their opinions on studying problems in each and overall aspects.

6.Students with different guardlans' incomes have no significant differences in their opinions on studying problems in each and overall aspects.

7.students's opinion on studying problems in each and overall aspects were statistically lower than the criterion.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ของ
นางสาวสุภาพร นนธิ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดาที่ได้ให้กำเนิด พี่ชายที่แสนดี ทั้ง 2 ท่าน ที่ให้การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในระดับสูงขึ้น และยังเป็นพลังใจอันสูงสุดสำหรับผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ให้ความกรุณา เอื้ออาทรแก่ผู้วิจัย ตลอดจนแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และกรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สิทธิชัย เทวธีระรัตน์ อาจารย์ ดร. จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา และขอขอบคุณนิสิตสาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่มอบความเมตตากรุณา และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ในสถานที่แห่งนี้

ขอขอบคุณสำหรับทุกท่านที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องมือบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุภาพร นนธิ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	สมมติฐานในการวิจัย	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความหมายของการเรียนการสอน	8
	องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	9
	ลักษณะของนักศึกษา	17
	ปัญหาของนักศึกษา	21
	ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	25
3	วิธีดำเนินการวิจัย	29
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	29
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
	ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
	การจัดกระทำข้อมูล	33
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	35
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
ความมุ่งหมายของการวิจัย	59
วิธีการดำเนินการวิจัย	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สรุปผลการวิจัย	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	77
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	91
ภาคผนวก ง. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย	96

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะที่ศึกษา..... 30

2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนมาสมบูรณ์..... 30

3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา..... 36

4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม..... 38

5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ..... 38

6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน เป็นรายข้อ..... 40

7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นรายข้อ... 41

8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ..... 42

9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา..... 43

10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 44

11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 45

12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง..... 46

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

13 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ..... 47

14 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา..... 48

15 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่..... 49

16 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่ 49

17 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่..... 50

18 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่..... 50

19 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 51

20 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่..... 52

21 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่..... 52

22 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่..... 53

23 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่..... 53

24 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง..... 54

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง หน้า

25 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง..... 55

26 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวมกับเกณฑ์ที่กำหนด..... 56

27 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน..... 57

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ในการพัฒนาประเทศนั้น สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการโน้มนำประเทศไปในแนวทางที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และศิลปวัฒนธรรมเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า (จำรัส นวลนิ่ม.2540 : 1) ให้มีความรู้ ความคิด ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่างๆเพื่อการปรับตัวและดำรงอยู่ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์อย่างมีความมั่นคง (สุวัฒน์ ช่างเหล็ก. 2542 : 27) สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญในการผลิตกำลังคนทั้งระดับกลางและระดับสูง สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้าวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนงและเป็นศูนย์รวมนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 1)

จากสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และการเผยแพร่ขยายของข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตมีปริมาณมากขึ้น และอัตราการเพิ่มของข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก การดำรงชีวิตในปัจจุบันไม่ได้มีวิถีชีวิตแคบๆแบบเดิมแต่เป็นชีวิตที่เป็นสากล เป็นชีวิตที่อยู่ร่วมกับมนุษยชาติในโลกที่ไร้พรมแดน หากไม่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ ก็ย่อมเสียโอกาสในการปรับปรุงพัฒนาชีวิตและโอกาสในการพัฒนาประเทศไม่สามารถมีได้เช่นกัน (ดารา ทีปะปาล. 2538 : 259)ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ มีผลกระทบโดยตรงกับการจัดการศึกษา เช่น หลักสูตร วิธีสอน และรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ชนาธิป พรกุล. 2543 : 100) ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องให้นักศึกษารู้จักวิธีคิดเพื่อการเรียนรู้อันเป็นเครื่องมือหรือเทคนิคในการพัฒนาประเทศ การสร้างรายวิชาต่างๆต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของสังคม กระบวนการศึกษาต้องเน้นให้รู้จักพึ่งตนเอง เคารพบุคคลในสังคมเป็นพื้นฐานกระบวนการศึกษา (โสภณ สุภาพงษ์.2540 : 6) สำหรับด้านหลักสูตรควรสร้างหลักสูตรการสอนที่เน้นกระบวนการให้มากยิ่งขึ้น หลักสูตรต้องยืดหยุ่นมีหลายทางเลือก ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ควรจัดสภาพแวดล้อม และการบริการเพื่อการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ต้องพัฒนาให้ทรงประสิทธิภาพอยู่เสมอ โดยอาศัยเทคโนโลยีและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพไม่ว่าหอสมุด

ห้องทดลอง เครื่องมือทันสมัย ห้องค้นคว้า วิจัย ห้องทำงาน เครื่องอำนวยความสะดวกที่ต้องจัดให้ผู้เรียนระดับนี้เป็นอันดับแรก (วิจิตร สินสิริ. 2534 : 16 – 17) แต่เนื่องจากปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษาของไทยจะมีความเชื่องช้า และมีความล้าหลังไม่ทันสมัยทันเหตุการณ์ (อดุลย์ วิริยเวชกุล. 2541 : 14) นอกจากนี้คุณภาพนักศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอนครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้การบรรยายเน้นการท่องจำเนื้อหามากกว่ากระบวนการเรียนรู้ (กรมวิชาการ. 2543 : 6)

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อตั้งเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2527 ได้อนุญาตให้จัดตั้งเป็นวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล วิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท จนกระทั่งถึงปีการศึกษา 2536 ได้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปัจจุบันมีนักศึกษาโดยรวมทั้งสิ้น 4,200 คน ประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี มีทั้งสิ้น 2,700 คน หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี มีทั้งสิ้น 1,300 คน และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท มีทั้งสิ้น 200 คน สำหรับการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลได้เปิดสอนสาขาวิชาต่างๆในแต่ละคณะในระดับปริญญาตรี 21 สาขาวิชา และเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา 3 หลักสูตร มหาวิทยาลัยจัดให้มีคณะวิชาต่างๆ ที่เป็นหน่วยงานจัดการเรียนการสอนในวิชาชีพรวมทั้งหมด 7 คณะวิชา กับ 1 สำนักวิชา ดังนี้ 1.คณะนิติศาสตร์ 2.คณะบริหารธุรกิจ 3.คณะเศรษฐศาสตร์ 4.คณะวิศวกรรมศาสตร์ 5.คณะนิเทศศาสตร์ 6.คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 7.บัณฑิตวิทยาลัย (ทำหน้าที่ประสานงานจัดการศึกษาระดับปริญญาโท) 8.สำนักวิชาศึกษาทั่วไป (จัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไประดับปริญญาตรี) ส่วนระดับบัณฑิตศึกษาได้เปิดสอนระดับปริญญาโท 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการงานวิศวกรรม และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ในการนี้เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรและสำนักวิชาการในระดับสูง มหาวิทยาลัยจึงได้เตรียมแผนที่จะขยายการศึกษาในระดับปริญญาโทในอีกหลายสาขาวิชารวมทั้งมีโครงการร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อที่จะเปิดสอนระดับปริญญาเอกทางด้านบริหารธุรกิจ – การจัดการ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และคุณธรรมคือเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า)

จากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลพบว่ายังมีปัญหาการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในด้านต่างๆอยู่หลายประการโดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆได้ดังนี้ ด้านการเรียนการสอน แคทรินทร์ อาบสุวรรณ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ ให้ความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนไม่มีประสบการณ์ในการสอน และไม่มีเทคนิคในการสอนที่จะถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาเข้าใจได้ดี การจัดตารางเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์มีทั้ง

ตอนเช้าและตอนบ่าย นักศึกษาเสนอความคิดเห็นว่าการจัดตารางเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์ควรให้มีเรียนตอนเช้าเท่านั้น (แคทชรินทร์ อาบสุวรรณ. 2545 : สัมภาษณ์) และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนไม่มีการวัดฐานความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน โดยเฉพาะวิชาคอมพิวเตอร์ทำให้เรียนไม่เข้าใจ และครูผู้สอนสอนเร็วเกินไป (พัทรีย์ จวงโส. 2545 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ กล่าวเพิ่มเติมว่า อาจารย์ผู้สอนใช้กลยุทธ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาไม่ชัดเจนและอาจารย์ผู้สอนบางท่านใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากเกินไป (ขนิษฐา โปร่งเจริญ. 2545 : สัมภาษณ์) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิติศาสตร์ ยังให้สัมภาษณ์ว่า อาจารย์ผู้สอนบางท่านพูดออกนอกเรื่องมากเกินไป (นนทนันท์ จันทรี. 2545 : สัมภาษณ์) สำหรับด้านผู้เรียน มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจให้ความเห็นว่า ตัวผู้เรียนมีปัญหาการจดคำบรรยายของครูผู้สอนไม่ทัน และมีปัญหาวิชาคอมพิวเตอร์ที่เรียนไม่เข้าใจ (แคทชรินทร์ อาบสุวรรรณ. 2545 : สัมภาษณ์) และมีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า มีปัญหาเรื่องพื้นความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมบางวิชาไม่มี ดังนั้นต้องมีการปรับตัวใหม่ในสถานศึกษา (อนุกูล กฤดิยารัตนวงศ์. 2545 : สัมภาษณ์) ส่วนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ ให้ความเห็นว่า สถานที่เรียนและอาคารเรียนมีน้อยจำนวนห้องเรียนมีน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ไม่มีสนามวอลเล่ย์บอล โรงยิมนาสติก สนามวิ่งซึ่งเป็นปัญหาในการเรียนวิชาพละศึกษา (พัทรีย์ จวงโส. 2545 : สัมภาษณ์) ในทำนองเดียวกับที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ กล่าวว่า ไม่มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากมหาวิทยาลัยไม่มีระบบการรับน้องใหม่ (อนุกูล กฤดิยารัตนวงศ์. 2545 :สัมภาษณ์) นอกจากนี้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบริหารธุรกิจ ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีน้อย (ขนิษฐา โปร่งเจริญ. 2545 :สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการเรียนด้านต่าง ๆซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดดำเนินงานการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุง ดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เกี่ยวกับปัญหาการเรียน ในแต่ละด้านและโดยรวมกับเกณฑ์ที่กำหนด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล รวมทั้งเป็นแนวทางในการร่วมมือกันขจัดปัญหาของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 626 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 เพศหญิง

1.1.2 เพศชาย

1.2 คณะที่ศึกษา แบ่งเป็น 5 คณะ (ไม่รวมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เนื่องจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีประชากรน้อยเกินไป จึงไม่นำมาใช้ในการวิจัยนี้)

1.2.1 คณะนิติศาสตร์

1.2.2 คณะบริหารธุรกิจ

1.2.3 คณะเศรษฐศาสตร์

1.2.4 คณะวิศวกรรมศาสตร์

1.2.5 คณะนิเทศศาสตร์

1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง (ตั้งแต่ 2.76 ขึ้นไป)

1.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (2.26 – 2.75)

1.3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ (ต่ำกว่า 2.25)

1.4 อาชีพของผู้ปกครอง

1.4.1 รับราชการ

1.4.2 รัฐวิสาหกิจ

1.1.3 ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ

1.4.4 เกษตรกรรม

1.4.5 รับจ้าง

1.4.6 อื่นๆ .....

1.5 รายได้ของผู้ปกครอง

1.5.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท

1.5.2 20,000 – 30,000 บาท

1.5.3 30,001 – 40.000 บาท

1.5.4 มากกว่า 40,000 บาท

2.ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีต่อปัญหาการเรียน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการเรียนการสอน

2.2 ด้านผู้เรียน

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความเข้าใจ และการรับรู้ที่มีต่อบุคคลหรือเหตุการณ์ โดยสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด ความคิด หรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ในวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการเรียน

2.ปัญหาการเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในที่นี้จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอน วิธีการสอน การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ความสามารถในการถ่ายทอดของครูผู้สอน พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนกระบวนการเรียนการสอน ระยะเวลาในการเรียน และการวัดผลประเมินผล

2.2 ด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวเนื่องมาจากตัวนักศึกษา ได้แก่ การใช้เวลาในการเรียน พื้นความรู้เดิมของผู้เรียน วิธีการเรียน พฤติกรรมการเรียน บุคลิกภาพ สุขภาพทางกาย สุขภาพทางใจ สภาพเศรษฐกิจทางครอบครัว

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง ปัญหาที่เป็นอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆเกี่ยวกับบรรยากาศทางการเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆที่มีผลต่อการเรียนการสอน

3.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาทุกรายวิชาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.25 และต่ำกว่า

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.26 – 2.75

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.76 ขึ้นไป

4.รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ประจำต่อเดือนที่ผู้ปกครองของนักศึกษาได้รับ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

4.1 ต่ำกว่า 20,000 บาท

4.2 20,000 – 30,000 บาท

4.3 30,001 – 40,000 บาท

4.3 มากกว่า 40,000 บาท

5. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล คณะนิติศาสตรบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต คณะนิเทศศาสตรบัณฑิต ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2545

6. เกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง ค่าคะแนนความคิดเห็นที่กำหนดไว้เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ไว้ที่ 3.00 หากค่าคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาสูงกว่าค่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ และถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างจากค่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนด และถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่เรียนคณะต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

6. ปัญหาการเรียนตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา และนำเสนอตามลำดับสาระดังนี้คือ ความหมายของการเรียนการสอน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของนักศึกษา ปัญหาของนักศึกษา ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีหลายประการ เช่น ผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตร สภาพแวดล้อมทางการเรียน วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น องค์ประกอบเหล่านี้ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน นักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนการสอนแตกต่างกันไป โดยกาญจนา เกียรติประวัติ (2526 : 45) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การเรียนการสอนหมายถึงการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน และการสอนมิได้หมายถึงการบอกแต่เพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงกระบวนการต่างๆที่ผู้สอนกระทำไปเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ดังที่สงัด อุทรานันท์ (2527 : 5) กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้ ส่วนรุ่งทิวา จักร์กร (2528 : 25) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ว่า หมายถึง การจัดสถานการณ์ (Situation) สภาพการณ์หรือกิจกรรม (Activities) เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์ (Experience) ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) ได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้การสอนยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสามารถอื่นๆที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนสุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2530 : 55) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า เป็นการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความรู้ได้ง่ายขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง คุรุรัตนะ (2535 :69) ได้กล่าวถึงการเลือกวิธีการสอนไว้ 3 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะการสอนที่ต้องถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียนกลุ่มใหญ่ โดยผู้สอนบรรยายหน้าชั้นเรียน 2) ลักษณะการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน อาจแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อลงมือปฏิบัติงาน หรือแสดงความคิดเห็น 3) ลักษณะการสอนที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานตามลำพัง เช่น การเรียนจากการค้นคว้า หรือจากบทเรียน แบบเรียนที่กำหนดได้ และที่ทิศนา แขมมณี (2545 : 4 – 5) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีความหมายที่แตกต่างกันไปดังนี้คือ 1) การเรียนการสอน คำนึงถึงการเรียนรู้

ของผู้เรียน ในการเรียนการสอนผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของการสอน 2) การเรียนการสอน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆโดยมีการเตรียมการ มีการวางแผนตามหลักวิชา มีขั้นตอนหรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและการให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการใช้ศาสตร์ในการสอนมากกว่าในเรื่องของการสอน 3) การเรียนการสอน ครอบคลุมปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบ มิใช่เพียงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลเท่านั้น อาจเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสื่อต่าง ๆก็ได้ ในขณะที่การสอนเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์คือครูกับผู้เรียน 4) การเรียนการสอน มักเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการเรียนการสอน ในขณะที่การสอนเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่งไม่จำกัดเวลาและสถานที่จากความหมายต่าง ๆ ดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า การเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาหมายถึง วิธีดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนขึ้น เช่น วิธีสอนที่ดีและเหมาะสมของครูผู้สอน สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน โดยการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์โดยการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนจะต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องนี้มีนักการศึกษาได้นำเสนอความคิดที่แตกต่างกันไปโดย ประภัสสร วงศ์วรรณ (2531 : 39) กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน เพราะถ้าหากผู้เรียนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และไม่พัฒนาตามเป้าหมายแล้วถือว่าเป็นความล้มเหลวทางการศึกษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนควรได้รับความสนใจจากครูผู้สอนตั้งแต่เริ่มแรกจนสิ้นสุดกระบวนการสอน และสงัด อุทรานันท์ (2529 : 24 – 25) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนสามารถจัดรูปแบบของการทำงานได้ดังนี้ ตัวป้อน (Input) องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อนในระบบการเรียนการสอนนั้น ได้แก่ ผู้สอน นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสำคัญ คือ 1) ผู้สอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนขาดไม่ได้เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนการสอนก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน 3) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ส่วนสำคัญของหลักสูตรได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนด้วย 4) สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัด

เวลา การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ จากแนวคิดการพัฒนาการสอนที่เป็นระบบ สามารถขยายแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นดังนี้ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นสิ่งแรกที่จะต้องมีความชัดเจน เพราะจะเป็นเครื่องนำทางกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้รวมทั้งการประเมินผล 2) เนื้อหาสาระเป็นสิ่งที่มีความสำคัญควบคู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งสองส่วนนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน เพื่อบ่งชี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การศึกษาพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสามารถที่จะตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนมีพื้นความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด และการเริ่มต้นบทเรียนจะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ สภาพการเรียนการสอนที่จะดำเนินต่อไปได้อย่างเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานเดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนไม่ต้องมาเสียเวลาในสิ่งที่มีความรู้มาแล้ว 4) การพิจารณารูปแบบการสอนนั้น จะเป็นผลมาจากจุดประสงค์การเรียนและธรรมชาติหรือลักษณะของเนื้อหาสาระ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียนด้วย 5) ด้านผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นจะต้องศึกษาภูมิหลัง ความต้องการ ความสนใจ ความสามารถในการเรียนรู้ รวมทั้งขนาดของกลุ่มเพื่อที่จะได้เลือกยุทธวิธีการสอนได้เหมาะสม 6) การจัดระยะเวลาเป็นสิ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เพราะสภาพการเรียนการสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับระยะเวลาความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับที่แตกต่างกันไป ตามปกติช่วงความสนใจของบุคคลระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปไม่เกินครั้งละ 50 นาที และการใช้เวลาของการเรียนรู้ของแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน 7) บรรยากาศทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย สถานที่บุคคล การนำเสนอของกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามีการยั่วยุกระตุ้นให้ช่วยคิด ติดตาม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ผู้สอนเป็นผู้ที่กำหนดบรรยากาศทางจิตวิทยาของการเรียนรู้มากกว่าสิ่งอื่นใด 8) การประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่าภายหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่คาดหวังไว้ได้หรือไม่ และข้อมูลย้อนกลับจะเป็นข้อบ่งชี้จากการประเมินว่า ควรจะปรับปรุงการเรียนการสอนในส่วนใดและการใช้การเรียนการสอนในรูปแบบใด ผู้เรียนสามารถเริ่มบทเรียนต่อไปได้หรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 73)

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวนั้น ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ และเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องมีความสัมพันธ์กัน แต่จากที่ผ่านมาระบบการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของไทยประสบปัญหาทางด้านต่าง ๆมากมายที่ต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงสรุปปัญหาการเรียนของนักศึกษาตามองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ด้านการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลดีเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสนใจ เอาใจใส่ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี มีนักการศึกษากล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้แตกต่างกัน โดยชวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2527 : 115) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่แสดงถึงความพยายามที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่กำหนดไว้ ซึ่งปกติจะหมายถึงวิธีสอนแบบต่างๆ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังพฤติกรรมด้านจิตลักษณะไปพร้อมๆกับพุทธิลักษณะและปฏิบัติลักษณะ และพรชุลี คุณานุกร (2523 : 21 –152) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนที่ดีว่าผู้สอนต้องมีความเชื่อมั่นในการถ่ายทอดความรู้ พูดชัดเจนและเข้าใจง่าย พูดอย่างมีเหตุผล ไม่คลุมเครือ มีอิสระในการจัดกิจกรรมการสอน มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาวิชา เข้าใจหลักสูตรการสอน มีจุดประสงค์การสอนที่แน่นอน จัดระบบการสอนดีและมีความหมาย ให้แบบฝึกหัดชัดเจนและมีเหตุผลเปิดเผยและมีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน ปรารถนาที่จะช่วยผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี มีความเห็นใจผู้เรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและฝึกปฏิบัติ เปิดโอกาสให้วิจารณ์และซักถาม มีอารมณ์ขันเห็นความสำคัญของวิชาที่สอนและวิชาอื่นๆ จัดสถานการณ์รอบตัวได้เหมาะสม มีความยุติธรรมให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับวิชาทั่วไป เห็นความสำคัญของการเตรียมการสอน มีความสนใจและความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอย่างแม่นยำ มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา เตรียมสถานที่และสถานการณ์ในห้องเรียนอย่างดี ศึกษาวิธีสอนใหม่ๆ และใช้วิธีการสอนอย่างเหมาะสม มีขั้นตอนในการเสนอเนื้อหา สนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 61 – 62) กล่าวว่า การสอนเป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น วิธีสอน ด้านทักษะการสอน บรรยากาศในการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่ง เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร (2538 : 64 – 65)ได้กล่าวว่า หลักการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพคือ 1) การมีส่วนร่วมโดยตรง (Active Participation) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมร่วมด้วยตนเอง 2) การได้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) ที่เหมาะสมและทันการ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนได้รู้ผลการกระทำของตน ถ้ารู้ว่ากิจกรรมที่ทำได้ผลดีก็จะกระทำต่อไป ถ้าไม่ได้ผลดีก็จะหาสาเหตุเพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น 3) ความรู้สึกประสบผลสำเร็จ (Success experience) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนรู้สึกว่าได้รับความสำเร็จทำได้ถูกต้อง 4) สอนทีละขั้นตอน(Gradual Approximation) คือการเรียนเป็นขั้นตอนย่อยๆ ค่อยๆนำไปสู่การบรรลุพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายสุดท้ายของหลักการสอนทั่วไป (General Principles of Teaching) 5) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ในการสอนครูควรจัดกิจกรรมหลายๆอย่าง เพื่อผู้เรียนจะได้เลือกเรียนตามความ

สนใจ ความถนัด 6) คำนึงถึงหลักจิตวิทยา โดยสอนตามหลักพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ (Child Development) 7) ยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและบทเรียนเป็นหลัก และต้องพยายามจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อให้การสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายเฉพาะบทเรียนนั้นๆ 8) สอนจากสิ่งที่ง่ายไปหายาก 9) สอนจากรูปธรรมไปนามธรรม 10) สอนจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว 11) สอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ 12) สอนจากการทดลองไปหากฎเกณฑ์ ดังที่ทวีศิลป์ พรมสุวรรณ (2542 : 27 –28) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังนี้คือ 1) การให้ความรู้ด้านวิชาอาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การให้ใบความรู้ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้การจัดบอร์ดความรู้โดยครูเป็นผู้จัด หรือแบ่งกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้า แล้วนำความรู้นั้นมาจัดบอร์ดไปศึกษาดูงาน 2) มีทักษะในวิชาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การฝึกงานในสถานศึกษา การไปฝึกงานในสถานประกอบการ 3) มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การส่งเด็กไปฝึกงานในสถานประกอบการ การดูงานในชุมชน การฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา 4) ได้เห็นช่องและวงการอาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ไปดูงานในสถานประกอบการ การเชิญผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ มาแลกเปลี่ยนกับนักศึกษาให้นักศึกษาไปฝึกขายในตลาด 5) คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสำรวจชุมชนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การนำโครงการผลิตชิ้นงานมาอภิปราย 6) เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความขยัน ความอดทน การทำงานเป็นทีม สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การให้นักศึกษาไปฝึกงานในสถานศึกษาหรือในชุมชน การมอบหมายการทำโครงการผลิตชิ้นงาน การสัมผัสกับวงการอาชีพต่างๆ 7) มีรายได้ระหว่างเรียน ได้จากการผลิตชิ้นงานต่างๆออกมาจนสามารถจำหน่ายได้ ในขณะที่อดุลย์ วิริยเวชกุล (2541 : 59 – 60) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งเป็น 4 แบบ คือ 1) การเรียนการสอนที่ยึดผู้สอนเป็นหลัก 2) การเรียนการสอนที่ยึดการมีส่วนร่วมเป็นหลัก 3)การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก 4) การเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งชุติรัตน์ เจริญสุข (2545 : 34 – 35) ได้สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนหรือจุดมุ่งหมายของรายวิชา 2) กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับวัย สติปัญญา ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน 3) กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นขั้นตอนต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีความหลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ 5) กิจกรรมการเรียนการสอนควรเปิดกว้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนให้มีส่วนร่วมและให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเสมอภาคกัน 6) กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการจัดแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม 7) กิจกรรม การเรียนการสอนที่นำมาใช้ควรเป็นกิจกรรมอันก่อให้เกิด

ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเรียนการสอนเพราะครูผู้สอนคือผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ต่างๆให้กับนักศึกษา

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผู้สอนแตกต่างๆกันไป โดย อดุลย์ วิริยเวชกุล (2541 : 192) กล่าวว่า ครูผู้สอนหมายถึงผู้ให้การศึกษาและในความหมายของคำว่าการศึกษานั้นจะต้องผนวกเรื่องของความดีงามและความเหมาะสมด้วยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ส่วนประกอบ คุปรัตน์ (2537 : 178) กล่าวว่า อาจารย์ หมายถึง ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา มีจุดเน้นที่นำเนื้อหาวิชาเฉพาะต่างๆที่มีอยู่มาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน และเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆโดยการวิจัย สังเคราะห์แล้วประกาศให้มหาชนทราบ และมนตรี จุฬาวัฒนทล (2543 : 2) กล่าวว่า ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน นอกจากนี้ชนาธิป พรกุล (2543 : 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูยุคปัจจุบันคือ 1) มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก 2) ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา 3)เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ 4) เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ 5)เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ 6)เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ 7) เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2539 : 181) กล่าวถึงภาระหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีบทบาท 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1) บทบาทในเชิงอนุรักษ์ (Conservative Role) หมายถึง อาจารย์ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้รักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมของเราไว้ 2) บทบาทในเชิงสร้างสรรค์ (Creative Role) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ อาจารย์มหาวิทยาลัยน่าจะมีบทบาทนี้มากกว่าคนอื่นๆ คือ การสอนที่อาจารย์ปรับบทบาทในเชิงอนุรักษ์นิยมขึ้น แล้วมีสิ่งที่เป็นแนวคิดใหม่ผสมผสานเข้าไป 3) บทบาทในเชิงก้าวหน้า (Radical Role) หมายความว่า อาจารย์ต้องทำหน้าที่ที่มีลักษณะการติดตามการเปลี่ยนแปลง ความเป็นไปของธรรมชาติและสังคมในสาขาที่อาจารย์รับผิดชอบอยู่ และสำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา (2539 : 63) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ว่า อาจารย์มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องสอน ควบคุมห้องปฏิบัติการ โดยการสังเคราะห์และผสมผสานบูรณาการความรู้ (Synthesizing and integrating knowledge) กล่าวคือ ประมวลความรู้ที่มีอยู่แล้ว และกระจายอยู่ให้เป็นหมวดหมู่เป็นระบบและมีความชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อการถ่ายทอดต่อไป โดยผ่านขบวนการสอนหรือวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอนโดยการบรรยาย สอนข้างเคียง อภิปรายกลุ่มย่อย

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอน จะต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย หมายถึงครูผู้สอนมีวิธีการสอนแบบต่างๆที่เหมาะสมกับผู้เรียน ครูผู้สอนต้องปฏิบัติหน้าที่โดยการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ต่างๆทำหน้าที่ติดตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม และครูผู้สอนจะต้องมีลักษณะเป็นคนรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างดียิ่ง ต้องนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการสอนตลอดเวลา รวมทั้งปรับปรุงวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอน หากไม่มีผู้เรียนแล้ว การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นไม่ได้ จึงมีความจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงตัวผู้เรียนที่แตกต่างกันไป ซึ่งรุจิร์ ภู่สาระ (2531 : 72 - 73) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนและผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่อาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน การขาดลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ 1) ระดับสติปัญญาและความถนัดทางการเรียน สิ่งนี้คงจะปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่สติปัญญาต่ำกว่า ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย 2) องค์ประกอบทางด้านสรีระร่างกายภายนอกซึ่ง ได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนสอนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ผู้เรียนบางคนอาจมีสายตาผิดปกติ ความสามารถในการได้ยิน สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ฯลฯ การเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้ 3) บุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทัศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน ทัศคติต่อวิชาที่เรียน ทัศนคติต่อสถาบันและวิชาชีพที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพที่ตนรัก ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีให้เลือกหลายระดับ ทำให้ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยบางคนที่สอบได้ในวิชาที่ตนไม่ได้ตั้งใจจะเรียนขาดความสนใจและเอาใจใส่ เพราะจิตใจมุ่งแต่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป 4) สภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่หรือผู้ปกครองอาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษาของตนเองด้วย และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 78) กล่าวว่า ข้อมูลส่วนตัวและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องศึกษาอย่างละเอียด ข้อมูลนี้จะเป็นส่วนกำหนดในการจัดระบบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนในหลักสูตร ข้อมูลผู้เรียนนั้นอาจจะศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆดังนี้เช่น 1) ความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจและตระหนักถึงพื้นฐานความรู้เดิม ความคาดหวังต่อสิ่งที่เรียน รวมทั้งสภาวะความเป็นอยู่ในครอบครัวของผู้เรียน 2) วิธีการแสวงความรู้ คือความพยายามที่จะเรียนรู้และหาข้อมูลต่าง ๆเพื่อสรุปเป็นแนวคิดและหลักการที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริง จะมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมากกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในหลาย ๆด้าน 3) การสร้างความเข้าใจ ซึ่งผู้สอนจะต้องพยายามที่จะเข้าใจถึงเหตุผลและผลของการกระทำต่าง ๆของผู้เรียน การทำความคุ้นเคยกับผู้เรียน ซึ่ง

ผู้สอนจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าหัวใจของการสอนคือผู้เรียน ถ้าไม่มีผู้เรียนการสอนก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นการทำความเข้าใจผู้เรียนจึงจะต้องศึกษาในทางกว้างและเจาะลึก 4) การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเปิดทางเลือกในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์และควรให้โอกาสผู้เรียนให้มีอิสระในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพที่เขามีอยู่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 5) การยอมรับผู้เรียนในสภาพที่เขาเป็นอยู่ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลาว่าสิ่งที่ผู้สอนยอมรับไม่ได้หรืออาจจะเผลอไปในการปฏิบัติการสอนนั้นคือ ผู้สอนคิดว่าผู้เรียนเหมือนกันหมดและมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งในสภาพแห่งความเป็นจริงนั้นผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความเชื่อ ค่านิยม แม้แต่เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็ไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541 : 48 – 49) ที่กล่าวว่า ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนซึ่งจะมีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งครูผู้สอนควรจะนำมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย 1) ความสามารถทางสติปัญญา (Learning Abilities) ก่อนที่จะกำหนดจุดประสงค์และเนื้อหาในการสอนครูควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้เรียนที่จะสอน โดยอาจศึกษาจากระเบียนสะสม หรือผลการเรียนที่ผ่านมา หรืออาจดูจากคะแนนเฉลี่ยรายบุคคลหรือคะแนนมาตรฐานกลางของกลุ่ม ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในอดีตและจะเป็นตัวชี้วัดในอนาคตของผู้เรียนได้ ความรู้ความสามารถของผู้เรียนและสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังจะเรียนรู้ในอนาคต คือ ข้อมูลสำคัญที่ผู้สอนต้องศึกษาโดยอาจใช้วิธีการประเมินทางอ้อมเพื่อการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 2) วิธีการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการการเรียนที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีวิธีการเรียนในหลายๆลักษณะแตกต่างกันไป บางคนเรียนได้ดีด้วยวิธีการแก้ปัญหา บางคนชอบฟัง บางคนชอบอ่านหรือดูภาพยนตร์ บางคนชอบเรียนคนเดียว ขณะที่บางคนเรียนได้ดีในกลุ่ม เมื่อผู้เรียนชอบเรียนด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน รวมทั้งเทคนิควิธีการสอนที่แตกต่างกันด้วย ยิ่งครูเข้าใจวิธีการเรียนของผู้เรียนมากเท่าใดก็ยิ่งสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ความสามารถหลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียนในห้องเรียนได้มากขึ้นเท่านั้น สิ่งหนึ่งที่ครูควรคำนึงอยู่เสมอคือ มีวิธีการเรียนที่หลากหลายในห้องเรียน หากครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความแตกต่างเหล่านั้นแล้ว จะมีผู้เรียนหลายคนที่อาจถูกกีดกันออกไปจากกระบวนการเรียนการสอนของครู 3) ประสบการณ์เดิม (Background of Experience) เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วขึ้น หากผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานดีก็จะเรียนได้เข้าใจรวดเร็วเนื่องจากเห็นความสัมพันธ์ของความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ประสบการณ์และความรู้พื้นฐานเดิมจึงเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับครูที่จะใช้ประกอบการคัดเลือกประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน ตามธรรมชาติของการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ที่จัดให้แก่ผู้เรียน ถือว่าเป็นอุปสรรคที่จะให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หากประสบการณ์ใหม่มีความเหมือนหรือซ้ำประสบการณ์เดิมผู้เรียนจะรับทราบ

ได้โดยไม่ต้องใช้ความพยายามหรือใช้ความสามารถแต่อย่างใด ซึ่งกรณีนี้ถือว่าการเรียนรู้ไม่เกิดขึ้นเพราะผู้เรียนไม่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือไม่ให้เกิดความรู้ใหม่แต่อย่างใด แต่หากครูผู้สอนนำความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ที่ไม่มีความสัมพันธ์หรือต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมมาสอนการเรียนรู้ก็ย่อมเกิดขึ้นด้วยความยากลำบาก เกิดความสับสนเพราะผู้เรียนไม่เห็นความสัมพันธ์ของความรู้ต่าง ๆเหล่านั้น

สรุปได้ว่าผู้เรียนมีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น ระดับสติปัญญา บุคลิกภาพ อุปนิสัยส่วนตัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว สรีระทางด้านร่างกาย ความสามารถในการเรียนรู้ การสร้างความเข้าใจ พฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเข้าใจสภาพของผู้เรียน ต้องค้นหาลักษณะต่าง ๆของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันไป และเมื่อครูผู้สอนเข้าใจสภาพของผู้เรียนได้ดีแล้ว จะต้องพัฒนาการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนด้วย

สภาพแวดล้อมทางการเรียน

สภาพแวดล้อมทางการเรียนถือเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งเช่นกันของการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา หากสภาพแวดล้อมดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความสะดวกและการพัฒนาการของนักศึกษาเป็นไปในทางที่เหมาะสม มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่แตกต่างกันไปโดย ปราณี ทองแต้ม (2538 : 9) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจในชั้นเรียน ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อครูผู้สอนและบุคลิกภาพของผู้เรียน และวรรณภา อิทธิไมย์ยะ (2537 : 6) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆในสถาบัน ได้แก่ ระบบการศึกษา ระบบการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิต และกลุ่มเพื่อน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆซึ่งก่อให้เกิดความประทับใจ ความผูกพันและมีผลต่อการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนพฤติกรรม ทัศนคติและความสนใจของบุคคลในสถาบันนั้น ส่วนจำนง อินทองคำและคณะ (2533 : 6) ได้กล่าวว่าสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของบุคคล กฎระเบียบ สภาพการณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรม แนวความคิด ความรู้สึก บรรยากาศ ระบบการศึกษา การปกครอง กิจกรรม ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่และอื่น ๆทั่วไป ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุก ๆด้านแก่นักเรียนและนักศึกษา และญาดาพนิต พิณกุล (2539 : 372) ได้ให้ความหมายของการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนว่าเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้แก่ผู้เรียน เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยการจัดบรรยากาศหรือการจัดสิ่งแวดล้อมนี้ไม่เพียงแต่ด้านวัตถุเท่านั้นแต่ต้องรวมถึงบุคลิกภาพที่เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติของความเป็นครูที่ดีด้วย และสำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538 : 70) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาว่า มีความหมายรวมถึงสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตและสภาพการณ์ต่าง ๆที่บุคคลสร้างขึ้น สิ่งที่มีชีวิตในที่นี้คือ พืช สัตว์ และมนุษย์ ส่วนสิ่งที่ไม่มี

ชีวิตนั้นมีหลายอย่าง เช่น อาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่บุคคลสร้างขึ้น เช่น กฎ ระเบียบ นโยบาย สภาพสังคมและวัฒนธรรมตลอดจนบรรยากาศที่บุคคลกลุ่มต่างๆสร้างขึ้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 17 – 18) ได้กล่าวถึงการกำหนดมาตรฐานคุณภาพในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาว่า 1) การพัฒนาสภาพแวดล้อมต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา 2) สภาพแวดล้อมต้องมีคุณลักษณะตรงตามการใช้งานหรือกิจกรรมการเรียนวิชาต่างๆ 3) สภาพแวดล้อมทางการศึกษาต้องมีองค์ประกอบที่มีความทันสมัย 4)องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมต้องมีปริมาณเพียงพอ 5) สภาพแวดล้อมที่พัฒนาขึ้นต้องมีความคงทนที่จะใช้งานได้นาน 6) สภาพแวดล้อมที่จะพัฒนาขึ้นต้องคุ้มประโยชน์กับแรงงานและค่าใช้จ่าย 7) สภาพแวดล้อมโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางจิตภาพและทางสังคมต้องเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม 9) สภาพแวดล้อมที่พัฒนาขึ้นต้องมีความปลอดภัย ส่วนฉลองชัย สุรวัฒนบูรณ์ (2529 : 41) ได้กล่าวถึงสื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการต่างๆที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดไปยังผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากความหมายต่างๆอาจสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิต ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อนักศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน อาจสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การเรียนการสอน ผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียน องค์ประกอบเหล่านี้ถือเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาจะขาดสิ่งใดไปไม่ได้ เพราะหากขาดเพียงองค์ประกอบเดียวการจัดการเรียนการสอนจะไม่ประสบผลสำเร็จที่ได้กำหนดไว้อย่างแน่นอน ดังนั้นต้องหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ให้องค์ประกอบเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ลักษณะของนักศึกษา

นักศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย แต่มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะการศึกษาในแต่ละชั้นปี ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงลักษณะนักศึกษาที่แตกต่างกันไป โดยทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 39) กล่าวว่า ลักษณะของนิสิตในมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 นิสิตพวกนี้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อหวัง 1) ความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ ความคิดต่างๆ 2) ต้องการเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของโลกรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณะของตน 3) แสวงหาฐานะส่วนตัว 4) มีความเป็นมิตรผูกพันอยู่กับเพื่อนและชอบรวมอยู่เป็นกลุ่ม 5)เป็นผู้มีมนุษยธรรม สุภาพ เรียบร้อยให้ความคุ้มครอง และ

เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรู้สึกทั่วไปของนิสิตพวกนี้ในการเข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยคือมีความรู้สึกระคนกันระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น พวกนี้จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538 : 74 – 79) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาตามขั้นพัฒนาการว่า นักศึกษาโดยทั่วไปเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เมื่ออายุ 17 - 19 ปี ต้องใช้เวลาศึกษาจนครบหลักสูตรปริญญาตรีอย่างน้อย 4 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่จึงอยู่ในช่วง 17 – 22 ปี ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีพัฒนาการด้านต่างๆดังนี้ 1) พัฒนาการทางกาย การเจริญเติบโตของบุคคลในช่วงวัยรุ่นตอนปลายและเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นช่วงที่บุคคลมีความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว ทั้งน้ำหนัก และส่วนสูง บุคลิกลักษณะที่ดูเดอะเขินเก้งก้างในระยะแรกจะเริ่มเข้าที่เข้าทางขึ้น ในช่วงแรกๆ วัยนี้เมื่อบุคคลมีอายุ 17 – 19 ปี ถ้าได้รับการเอาใจใส่ในเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย และการพักผ่อน จะช่วยให้ร่างกายได้รับการพัฒนาสมบูรณ์ที่สุด สถาบันอุดมศึกษาจึงควรหาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จัดที่จำหน่าย อาหารที่สะอาด และมีอาหารที่มีคุณภาพดีไว้จำหน่ายให้นักศึกษาในราคาที่ไม่แพง จัดบริการอนามัยเพื่อการป้องกัน รักษา และส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาจะช่วยให้พัฒนาการทางร่างกายของนักศึกษามีความสมบูรณ์ถึงที่สุด 2) พัฒนาการทางอารมณ์ ในวัยรุ่นตอนต้น บุคคลมักจะมีอารมณ์รุนแรงแทบทุกชนิด เช่น โกรธ รัก กลัว และเจ้าคิดเจ้าแค้น เป็นต้น และมักจะมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์บ่อยครั้งจนขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งเกิดจากสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายหรือสภาพแวดล้อมทางสังคมในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย หรือผู้ใหญ่ตอนต้น บุคคลจะมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ดีขึ้น แต่อารมณ์ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายยังมักแสดงออกได้แก่ อารมณ์โกรธ เมื่อมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นในวัยนี้ บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ที่จะอดกลั้นอารมณ์โกรธ จึงทำให้มีอารมณ์โกรธตกค้างนานกว่าบุคคลในวัยรุ่นตอนต้น อารมณ์ที่มักมีปัญหาเกิดขึ้นวัยนี้อีกสองประการ คือ ความตึงเครียดและความวิตกกังวล ความตึงเครียดนั้นจะเริ่มเกิดกับบุคคลในวัยรุ่นตอนปลาย เมื่อบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ และถ้ามีปัญหามากๆ ก็จะทำให้เกิดอารมณ์ตึงเครียดมากขึ้น และความรู้สึกที่ไม่ทัดเทียมกับบุคคลอื่น ทางด้านส่วนตัวและทางสังคม ยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลวัยนี้เกิดความวิตกกังวลใจด้วย จึงมีความจำเป็นต้องช่วยส่งเสริมให้พัฒนาการทางด้านอารมณ์ของนักศึกษาได้รับการพัฒนา จนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คือ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สามารถรับฟังคำติ วิจารณ์เกี่ยวกับตนเองได้มีความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ 3) พัฒนาการสังคม วัยรุ่นตอนปลายเป็นช่วงที่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักรับผิดชอบงาน ขณะเดียวกันก็ชอบอิสระเริ่มหาประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ การคบเพื่อนโดยทั่วไปจะคบเพื่อนที่มีบางสิ่งบางอย่างคล้ายๆกัน เช่น มาจากท้องถิ่นเดียวกัน อยู่คณะวิชาเดียวกัน ในวัยนี้ส่วนมากจะใช้เวลาร่วมกับเพื่อนต่างเพศมากกว่าการคบเพื่อนเพศเดียวกัน วัยรุ่นตอนปลายมีประสบการณ์ทางสังคมพอสมควร จึงเรียนรู้ที่จะ

ปฏิบัติตนให้เหมาะสม บุคคลในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ควรได้รับการส่งเสริมให้มีพัฒนาการเกี่ยวกับทักษะในการปรับตัว ความจริงใจ ความสนใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงตำแหน่งและบทบาทของตนในฐานะสมาชิกในสังคม เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะปรับตนเองให้เข้ากับกิจกรรมและแนวปฏิบัติของกลุ่มและของสังคมเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข 4) พัฒนาการทางด้านสติปัญญา วัยรุ่นตอนปลายเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางด้านสมองสูงสุดจึงเป็นวัยที่มีความสามารถหลายอย่าง มีความสามารถในการจำได้ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทั้งทางรูปธรรมและนามธรรมได้ดี จึงเป็นวัยที่มีความเหมาะสมในการศึกษาเล่าเรียนวิชาชีพในสาขาต่างๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวัยผู้ใหญ่แล้ว วัยรุ่นตอนปลายยังมีประสบการณ์ไม่มากนัก การคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่างๆจึงยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าผู้ใหญ่ 5) ความแตกต่างระหว่างบุคคล ถึงแม้ว่านักศึกษาจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายเหมือนกัน ศึกษาอยู่ในคณะเดียวกัน นักศึกษาแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย เจตคติ และระดับคุณธรรม เป็นต้น ความแตกต่างดังกล่าวเกิดจากสาเหตุที่สำคัญ 2 ประการคือ 5.1) เกิดจากพันธุกรรม ซึ่งเด็กได้รับการถ่ายทอดลักษณะต่างๆมาจากบิดามารดา ซึ่งมีความแตกต่างกัน 5.2) เกิดจากสภาพแวดล้อมของเด็กแต่ละคน ซึ่งย่อมมีความแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมที่สำคัญของเด็กได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ดังที่ คลาค และโทร (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525 : 34 – 35 ; อ้างอิงจาก Walsh. 1973 : 41 – 43 ; อ้างอิงจาก Clark and Trow. 1954) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาที่ใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยแบ่งนักศึกษาเป็น 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มนักวิชาการ (Academic Subculture) นักศึกษากลุ่มนี้มีความสนใจในกลุ่มวิชาการ ขยันขันแข็ง มักชอบแสดงออกซึ่งความคิดเห็นในเชิงวิชาการ และเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ ชอบทำงานหนัก ได้รับความสำเร็จในเชิงวิชาการ มีเกรดเฉลี่ยสูง และมักพูดคุยแต่วิชาการนอกห้องเรียนเป็นประจำ โดยทั่วไปนักศึกษากลุ่มนี้มุ่งศึกษาหาความรู้จริงๆ ลักษณะที่เห็นได้ง่ายคือการชอบเข้าไปศึกษาหาความรู้ในห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และข้าร่วมในการสัมมนาทางวิชาการ ระดับมุ่งหวังของนักศึกษากลุ่มนี้คือ การเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีหรือเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีพชั้นสูงพฤติกรรมของนักศึกษากลุ่มนี้เพื่อเป็นนักการศึกษา และนักวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง 2) กลุ่มต่อต้านรุกราน (Non - Conformist Subculture) นักศึกษากลุ่มนี้เป็นพวกที่มีความคิดอ่านและสติปัญญาดี แต่มักไม่ยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย คือ ปลีกตัวออกห่าง โดยทั่วไปมีแนวโน้มที่จะแสวงหาสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตของตนเท่านั้น มีความสนใจในเรื่องการประกอบอาชีพเพียงเล็กน้อยและไม่ชอบร่วมกิจกรรมนักศึกษาลักษณะเด่นของนักศึกษากลุ่มนี้คือ การแสดงความก้าวร้าวไม่เห็นด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการบริหารงานมหาวิทยาลัย และมักยุ่งกับกิจการของมหาวิทยาลัยรวมทั้งครู อาจารย์ ลักษณะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปทัสถานของกลุ่มด้วย เช่น พวกฮิปปี้ พวกชอบใช้ชีวิตสนุกสนาน พวกชอบเล่นการเมือง พวก

หัวกบฏ พวกวางเฉย 3)กลุ่มที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย (Collegiate Subculture) นักศึกษากลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะทำตัวจงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัย แต่จะไม่ค่อยสนใจใฝ่เรียน ไม่สนใจปัญหาของสังคม หรือการเมือง เป็นพวกที่ชอบสนุกสนาน ชอบเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ และนันทนาการ บางคนอาจมีปัญหาทางด้านการเรียน 4) กลุ่มสนใจอาชีพ (Vocational Subculture) นักศึกษากลุ่มนี้ โดยทั่วไปไม่สนใจใฝ่ศึกษาวิชาการ ไม่สนใจคะแนน ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา แต่คิดว่าการศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ เรียนเพื่อให้ได้ปริญญาบัตรเพื่อเป็นใบเบิกทางในการทำงาน บางคนได้วางแผนที่จะประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งจึงเลือกเรียนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพนั้นๆโดยตรง นักศึกษาในกลุ่มนี้จำนวนไม่น้อยทำงานพิเศษ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงาน และหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน

และทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 38 - 39) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันตามชั้นปีที่ศึกษาว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวังดังนี้ 1) ความสำเร็จในเชิงวิชาการ สนใจศึกษาหาความรู้ความคิดต่างๆ 2) ต้องการความเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาสังคมรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน 3) แสวงหาฐานะส่วนตัว 4) มีความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อนและชอบอยู่ในกลุ่ม 5) มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกระคนกันระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนมากมักเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีก็เพียงแต่มีความรู้สึกเบื่อและรู้สึกเฉยๆไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะถูกทอดทิ้งไม่ได้รับความเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกมาเองว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือการเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้นจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูง (Peer Culture) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเองจะมีความคิดเห็นแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกันและทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ลักษณะที่คล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆรวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะหันความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษารวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยกันเอง โดยส่วนมากแล้วจะสนใจกับเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องภายหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว

สำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา (2539 : 62) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของนิสิตว่า นิสิตมีหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองและต่อมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมทั้งด้านการบริหารและด้าน

วิชาการดังต่อไปนี้ 1) รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม 2) ศึกษาและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด 3) ศึกษานโยบายและวิธีปฏิบัติในเรื่องต่างๆในคณะวิชาที่ตนสังกัด 4) ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในสาขาวิชาที่ตนเรียนอย่างถ่องแท้ 5)ทุ่มเทพลังให้กับการศึกษาของตนเองอย่างเต็มกำลังความสามารถ 6) รักษาความก้าวหน้าในการศึกษาอย่างคงที่ให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ 7) ในกรณีมีปัญหาใดๆ ให้ริเริ่มปรึกษาหาแนวทางแก้ไขกับอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง 8) ประพฤติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัย ในฐานะเป็นนิสิต 9) ไม่ก่อความไม่สงบเรียบร้อยในห้องสมุด ในห้องเรียน หรือในสถานที่อื่นๆอันเป็นการทำลายบรรยากาศการทำงานของผู้อื่น 10) เข้าชั้นเรียน เข้าศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด เข้าร่วมสัมมนา เข้าร่วมกิจกรรมอันจะช่วยส่งเสริมความรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 11) เข้าฝึกภาคปฏิบัติตามรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วยความวิริยะอุตสาหะ 12) ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาวิชาของตนเองสม่ำเสมอ 13) แสวงหาความช่วยเหลือเมื่อได้รับคำแนะนำโดยไม่เพิกเฉย 14) ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลอย่างเคร่งครัด โดยการไม่ทุจริตในการสอบ 15) ส่งงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าตามระยะเวลาที่ได้กำหนด 16) ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในกิจกรรมของมหาวิทยาลัยทุกกรณี 17) ไม่ใช้ผลงานหรือความคิดผู้อื่นเสมือนเป็นของตนเองโดยเจตนาทุจริต กรณีที่จำเป็นต้องใช้ผลงานผู้อื่นให้เขียนอ้างอิงตามหลักว่าด้วยการอ้างอิง 18) จะต้องรู้ว่าการลอกเลียนงานไม่เป็นจริยธรรม มีโทษทางวินัย 19) งานที่ส่งให้อาจารย์ประเมินจะต้องเป็นผลงานของตนเองเท่านั้น 20) กรณีที่เกิดความไม่แน่ใจว่าการประเมินระดับชั้นของอาจารย์ไม่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของตนให้ดำเนินการร้องเรียนตามลำดับขั้นตอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด 21) รู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ในการเขียนนิติกรรมประกาศกับผลเสียและโทษของการไม่ปฏิบัติตามด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นักศึกษามีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความคิด และความต้องการ ดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ต้องตระหนักและทราบความต้องการของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ การปรับรูปแบบการเรียนการสอน และพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ปัญหาของนักศึกษา

นักศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาย่อมประสบกับปัญหาต่างๆมากมาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความหนักใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกๆฝ่ายที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ปัญหาที่เกิดขึ้นย่อมเกิดขึ้นกับทุกสถาบันการศึกษา แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไปตามระดับของปัญหา และระดับของสถาบันการศึกษา ดังที่มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงปัญหาของ

นักศึกษาแตกต่างกันไป โดยวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 7) กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาจำเป็นจะต้องศึกษาและเข้าใจสภาพของนิสิตนักศึกษาเอง เพื่อให้ลดความกังวลและความเครียดลง โดยเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งใหม่ต่อสถาบันและสิ่งแวดล้อม วิธีการศึกษา เพื่อน และอาจารย์ นิสิตนักศึกษาจะประสบความว้าเหว่ สับสน และความเครียดมากเนื่องจากจดคำบรรยายไม่เป็น ไม่รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์การศึกษาใหม่ที่แตกต่างจากสภาพมัธยมศึกษานั้นมีผลทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความขับข้องใจ ประจวบกับความไม่เคยชินกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาดีพอ ทำให้นักศึกษาไม่สามารถจะยึดใครเป็นที่พึ่ง เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียนหรือการปรับตัว

สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538 : 84 – 89) กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย หรือผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นวัยที่มีประสบการณ์ในชีวิตน้อย เป็นวัยที่ต้องปรับตัวในสภาพการณ์ต่าง ๆอีกประการหนึ่งนักศึกษายังไม่มีรายได้จึงต้องพึ่งพาอาศัยบิดามารดา นอกจากนั้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาในขั้นสูง จะต้องใช้สติปัญญาและทักษะในการศึกษามากจึงทำให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวล และเกิดปัญหาได้เช่นกัน ปัญหาของนักศึกษาแบ่งได้ 7 ประเภทคือ 1) ปัญหาการเลือกสาขาวิชา เนื่องจากการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยยังมีน้อยมาก นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่จึงยังไม่รู้จักตนเองดีพอ ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และตลาดแรงงานที่พอเพียง จึงทำให้ไม่สามารถเลือกสอบเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของตนเอง เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนไปแล้วก็พบว่าตนเองไม่ชอบ หรือไม่มีความถนัดในการศึกษาในสาขาวิชานั้น จึงทำให้มีปัญหาในการศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาบางคนอาจมีความสามารถในการศึกษาวิชานั้น ๆแต่ก็อาจไม่ชอบอาชีพในสาขาวิชานั้น จึงทำให้นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการศึกษาเล่าเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ 2) ปัญหาการปรับตัว ปัญหาแรกที่นักศึกษาส่วนมากประสบคือ ปัญหาการปรับตัวเข้ากับระบบงานของสถาบันอุดมศึกษา และสภาพแวดล้อมใหม่ ระบบงานที่มักจะก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษาคือ ระบบการลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆระบบการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาก็มักจะแตกต่างกับระบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาเป็นจำนวนมากยังขาดทักษะในการเรียน เช่น การจดคำบรรยาย การค้นคว้า และศึกษาด้วยตนเอง ตลอดจนการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียนที่ถูกต้อง นักศึกษาจะต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ นอกจากนั้น สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งยังมีระบบการประชุมเพื่อซ้อมเพลงเชียร์ และการต้อนรับน้องใหม่ ที่นักศึกษารุ่นพี่ใช้การบังคับขู่เข็ญนักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง เช่น การขู่ตะคอก การบังคับวิ่ง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหากับนักศึกษาใหม่ทั้งทางด้านสุขภาพ ร่างกาย ปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาการศึกษาเล่าเรียนจึงทำให้นักศึกษาใหม่มีปัญหาในการปรับตัวมากยิ่งขึ้น 3) ปัญหาด้านที่พักอาศัย สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มี

หอพักให้นักศึกษาบางสถาบันที่มีหอพักให้นักศึกษาพักอาศัย ก็มีหอพักจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาต้องอยู่กันอย่างเบียดเสียดยัดเยียดมาก ปัญหาด้านที่พักอาศัยของนักศึกษา จึงมีแทบทุกสถาบัน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะมีหอพักให้นักศึกษาน้อยมาก นักศึกษาส่วนใหญ่จึงต้องพักอาศัยภายนอกสถาบัน จึงทำให้ขาดบรรยากาศการใช้ชีวิตในสถาบัน (Campus Life) ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ช่วยในด้านการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างดียิ่ง และการที่นักศึกษาอาศัยภายนอกสถาบันยังก่อให้เกิดปัญหาด้านสวัสดิภาพของนักศึกษา และปัญหาอื่นๆอีกหลายประการ เช่น ต้องเสียเวลาเดินทางมาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตลอดจนปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพที่เกิดจากมลภาวะ 4) ปัญหาที่เกี่ยวกับครอบครัว นักศึกษาเป็นจำนวนมากมีความวิตกกังวลใจกับปัญหาของครอบครัวทางบ้าน ซึ่งมีหลายประการด้วยกัน บางครอบครัวอาจมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ บางครอบครัวอาจมีปัญหาการขัดแย้งระหว่างบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างนักศึกษากับบิดามารดา บางครอบครัวมีปัญหาการเจ็บป่วยของบิดามารดาถึงขั้นเสียชีวิต ก็ย่อมเกิดปัญหากับนักศึกษาทั้งทางด้านความรู้สึกเสียใจ และด้านการเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วย 5) ปัญหาด้านสุขภาพ โดยทั่วไปนักศึกษาซึ่งเป็นคนวัยหนุ่มสาวที่มีร่างกายแข็งแรง แต่นักศึกษาเป็นจำนวนมากก็ยังมีความเจ็บป่วยนอกจากนั้นการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องใช้ทั้งสติปัญญา ความวิริยะอุตสาหะมาก จึงทำให้นักศึกษาเกิดความอ่อนเพลียเมื่อยล้า บางครั้งก็มีความกดดัน มีความเครียดมากเป็นเวลานาน ก็อาจทำให้เกิดความเจ็บป่วยขึ้นได้ 6) ปัญหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา เช่น กิจกรรมส่วนกลาง กิจกรรมด้านศิลปวัฒธรรม กีฬา และบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น นักศึกษาที่เป็นกรรมการชมรมนักศึกษาจะต้องทำงานมากขึ้น จนทำให้มีปัญหาทางด้านการเรียน ถึงแม้ว่ากิจกรรมบางประเภทได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬาจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียต่อการเรียนก็ตามแต่กิจกรรมอีกหลายประเภทก็ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ดังกล่าวไว้ จึงทำให้นักศึกษาที่ทำกิจกรรมนักศึกษาหลายคนมีปัญหาทางด้านการเรียน 7) ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านการเรียนอาจเกิดขึ้นจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหลายปัญหา ซึ่งย่อมทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียนต่อนักศึกษา คือ ทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลงได้ ถ้านักศึกษามีปัญหาใดปัญหาหนึ่งอยู่ในระดับมาก หรือปัญหาหลายปัญหาในขณะเดียวกัน ก็จะมีผลกระทบทำให้นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนมาก

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 – 22) กล่าวว่าปัญหานักศึกษาอาจพิจารณาเป็นประเด็นด้านต่างๆดังนี้ 1) ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นค่านิยมที่คนในครอบครัวและสังคมย้ำให้ผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดความเข้าใจว่า ปริญญาบัตรเป็นสิ่งที่มีความหมายมีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคต การมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงมิได้ตระหนักในความสามารถของตน ความสนใจ ความตั้งใจตลอดจนความมุ่งหมายของชีวิต ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่สามารถจะเรียนได้ 2) ความผิดหวังต่อสภาพหลังการคัดเลือก นักศึกษา

จำนวนมากที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ เมื่อใจไม่รักทำให้ทุกอย่างดูยาก ปรับตัวไม่ได้ทำให้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาและชีวิตของนักศึกษาเหล่านั้น 3) ขาดจุดมุ่งหมายของชีวิต เป้าหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวงจำกัดว่าขอให้สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นแห่งใดก็ได้ ดังนั้นเมื่อสอบเข้าได้ก็ไม่สามารถกำหนดแผนการทำงานหรือการศึกษาต่อ เมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต จึงทำให้หลายคนประสบความผิดหวัง 4) ขาดการแนะแนวด้านการอาชีพ นักศึกษาในปัจจุบันมีข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาและอาชีพน้อย จึงไม่สามารถจะตัดสินใจได้ถูกต้องว่าควรเลือกศึกษาในสาขาวิชาชีพใด 5) ปัญหาการเงิน มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในขณะศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะบางคนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งที่ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียให้เรียนได้ ทำให้นักศึกษากลุ่มนั้นเกิดความขับข้องใจ เป็นห่วงกังวลเนื่องจากไม่มีเงินค่าหน่วยกิต หรือบางครั้งก็ไม่มีเงินค่าอาหารกลางวัน 6) ปัญหาครอบครัว มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่บิดาเสียชีวิตหรือมารดาเสียชีวิตไปแล้ว หรือครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่ สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักในชีวิตไปอาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าเหว่ คับข้องใจ ไม่มีผู้ที่ให้คำปรึกษาหรือให้ความเห็นในการแก้ปัญหาบางประการ ทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียนหรือการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม 7) ปัญหาสุขภาพ นักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวติดต่อมาสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วย เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่านักศึกษาเกือบทุกคนเป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง โรคกระเพาะ หรือแพ้อากาศอยู่เสมอ นอกจากนั้นนักศึกษาบางคนมีปัญหาทางจิต หรือโรคเครียดสูง มีจิตวิตกกังวลในรูปแบบต่างๆ ความเครียดและปัญหาทางจิตอาจเกิดขึ้นจากความวิตกกังวลเรื่องการเรียน การปรับตัวกับเพื่อน ปัญหาทางครอบครัว หรือปัญหาส่วนตัวอื่นๆ 8) ปัญหาการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักใช้ข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการสังเกต ซักถาม จดจำ สำรวจ ปฏิบัติจริง และจากการอ่าน การเรียนระดับนี้นักศึกษาจึงต้องขวนขวาย ฝึกตนเอง สร้างวินัยในตนเอง ไม่มีอาจารย์คอยดูแล การจัดการเรียนค่อนข้างเป็นอิสระจึงเป็นเหตุให้หลายคนไม่รู้จักบังคับใจตนเองเกิดการขาดเรียน ประกอบกับขณะที่เรียนจดคำบรรยายไม่ทัน ไม่รู้จักสาระสำคัญของเนื้อหา ไม่ทราบวิธีทำรายงานที่ถูกต้อง เวลาสอบก็เคยชินกับข้อสอบวงๆขีดๆ เมื่อให้เขียนคำอธิบาย ก็ไม่อาจทำได้ ส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักจะสอบตกกันเป็นส่วนมาก เมื่อได้คะแนนไม่ดีก็ย่อมเกิดความท้อถอยมากยิ่งขึ้น เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนอาจนำมาซึ่งความขับข้องใจ จนเป็นสาเหตุให้บางคนเป็นโรคจิตหรือฆ่าตัวตายก็มี

สุภาวดี เขมะศรีสุวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาความคาดหวังและวิธีการแก้ปัญหาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่มีปัญหาดังนี้ 1) ด้านที่เกี่ยวกับตนเอง นักเรียนมีความวิตกกังวลกับผลการเรียนมากซึ่งเกิดจากสาเหตุที่นักศึกษาไม่เข้าใจบทเรียน นักศึกษามีวิธีการแก้ปัญหาโดยวิธีพยายามตั้งใจ และทบทวนบทเรียนให้มากขึ้น นักศึกษาต้องการเรียนสูง และจบมหาวิทยาลัย

2) ด้านเกี่ยวกับครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่ครูสอนไม่เข้าใจ และสอนไม่ตรงกับเนื้อหา เกิดจากสาเหตุที่ครูไม่เตรียมการสอน ชอบพูดเรื่องอื่นๆที่ไม่ตรงกับเนื้อหา นักศึกษาแก้ปัญหาโดยศึกษาและอ่านหนังสือเอง และนักศึกษาต้องการให้ครูผู้สอนสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีสื่อการสอนและตั้งใจสอน 3) ด้านที่เกี่ยวกับเพื่อน นักศึกษามีปัญหาในเรื่องเพื่อนชอบคุยเสียงดังขณะที่ครูกำลังสอนทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่รู้เรื่อง นักศึกษาแก้ปัญหาโดย ตักเตือนเพื่อนไม่ให้คุย ขณะที่ครูกำลังสอน และต้องการให้เพื่อนตั้งใจเรียน ไม่คุยกันเสียงดัง 4) ด้านที่เกี่ยวกับสถานศึกษา นักศึกษามีปัญหาเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนไม่พร้อม สื่อการเรียนการสอนเก่าและชำรุด ห้องสมุดมีหนังสือให้ค้นคว้าน้อย และอาคารสถานที่ของโรงเรียนสกปรก เกิดจากสาเหตุที่ขาดงบประมาณ และนักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด นักศึกษาแก้ปัญหาโดยการบอกครูผู้สอนในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน และช่วยกันพัฒนาความสะอาดในส่วนที่นักศึกษาต้องรับผิดชอบ นักศึกษาต้องการให้สถานศึกษามีอุปกรณ์สื่อการสอนพร้อมกว่านี้ และให้สถานศึกษาสะอาดมากขึ้น 5) ด้านที่เกี่ยวกับบิดามารดา นักศึกษามีปัญหาในเรื่องบิดามารดาบังคับ และเข้มงวดในเรื่องการเรียนมาก เพื่อต้องการให้ลูกมีอนาคตที่ดี นักศึกษาแก้ปัญหาโดยพยายามเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของบิดามารดา และนักศึกษาต้องการให้บิดามารดารักและเอาใจใส่ไม่เข้มงวดมากเกินไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหานักศึกษา อาจสรุปประเด็นปัญหานักศึกษาได้ดังนี้ 1) ปัญหาการเลือกสาขาวิชา 2) ปัญหาการปรับตัว 3) ปัญหาการเรียน 4) ปัญหาการเงิน 5) ปัญหาค่านิยม 6) ปัญหาการบริหารจัดการของสถาบัน 7) ปัญหาสุขภาพ 8) ปัญหาขาดจุดมุ่งหมายในชีวิต 9) ปัญหาขาดการแนะแนวอาชีพ 10) ปัญหาที่พักอาศัย 11) ปัญหาครอบครัว จะเห็นได้ว่าปัญหาของนักศึกษามีมากและหลากหลายรูปแบบ ปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบต่อนักศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงควรให้ความสนใจเป็นพิเศษและเร่งแก้ปัญหาที่เกิดกับนักศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันยังประสบกับปัญหาที่จะต้องเร่งแก้ไขอีกมากมาย วิจิตร สินสิริ (2534 : 16 – 17) กล่าวว่า สภาพการเรียนการสอน ยังคงมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระเชิงบรรยายและยึดถืออาจารย์เป็นศูนย์กลางมากกว่าการให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังที่จิตตชา นิลดำ (2542 : 60 – 61) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า 1) ด้านหลักสูตรมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีส่วนในการเลือกเรียนรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี และผู้เรียนไม่ได้เลือกเรียนรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีตามความสนใจและตามความถนัด

2) ด้านวิธีการเรียนการสอนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก การจัดเวลาฝึกทักษะคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการมีน้อยและการศึกษาดูงานในสถานประกอบการทางธุรกิจมีน้อย 3) ด้านผู้เรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ค่าใช้จ่ายในการเรียนตลอดหลักสูตรสูงมาก และผู้เรียนไม่มีเวลามาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน 4) ด้านผู้สอนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากผู้สอนขาดความเอาใจใส่ต่อปัญหาในการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน 5) ด้านวัดผลและประเมินผลมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากผู้สอนไม่อธิบายข้อบกพร่องที่พบจากการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ และจำนวนข้อสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป 6) ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากลิฟท์มีจำนวนไม่เพียงพอและค้างบ่อย และจำนวนสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์

พิสมัย บัวอุไร (2542 : 85 – 86) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า 1) ด้านหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก เนื้อหาวิชาที่เรียนในหลักสูตรไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน 2) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก การจัดตารางเรียนในแต่ละรายวิชาเอื้อประโยชน์ผู้สอนมากกว่าผู้เรียน และสภาพบรรยากาศภายในชั้นเรียนไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ 3) ด้านผู้เรียนปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์และทักษะในการปฏิบัติงานทางด้านธุรกิจ 4) ด้านผู้สอนปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาที่สอนเร็วเกินไปทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน 5) ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก จำนวนสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สำนักงาน การบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอและมีไม่ทั่วถึงทุกอาคารเรียน และณัฐติยา จตุรนาคากุล (2541 : 61) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี (รอบเช้า) พบว่า ด้านการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นเรื่องเกี่ยวกับเครื่องจักร/เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และเครื่องจักร/เครื่องมือ/อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอและมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือ ไม่ชอบแผนกวิชาที่เรียนอยู่และไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ด้านสังคมมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านเศรษฐกิจมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกเรื่องยกเว้นเรื่องที่เกี่ยวกับการได้รับเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครองน้อย และไม่มีเงินใช้จ่ายเพื่อผักผ่อนบางโอกาสที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมนักศึกษา มีปัญหาโดยรวม

อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแล้วทำให้เสียการเรียนที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

สมจิตร์ ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 82) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่เป็นปัญหาสำคัญด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา คือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่ ด้านครูผู้สอน คือ ครูเจ้าระเบียบเกินไปและด้านตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ซึ่งอุไรวรรณ วรรณศิลป์ (2540 : 90 –92) ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านหลักสูตรเป็นอันดับหนึ่ง ปัญหาด้านวิธีการเรียนการสอนเป็นอันดับสอง และปัญหาด้านตัวผู้เรียนเป็นอันดับสาม สำหรับปัญหาด้านหลักสูตร มีสาเหตุมาจากหลักสูตรเน้นการเรียนภาคทฤษฎีมากเกินไป ปัญหาด้านการเรียนการสอน มีสาเหตุมาจาก เอกสารตำราเพื่อการค้นคว้าในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ และด้านผู้เรียน มีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ประกอบกับรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่มีไม่มากนัก ดังที่จรัส สุวรรณเวลา (2540 : 16 – 17)ได้กล่าวถึงฐานความไม่เหมาะสมทางการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนว่า หลักสูตรมีความแน่นมาก เน้นเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆที่มีจำนวนมากตามที่ผู้สอนและคณะวิชาพิจารณาบรรจุไว้ นิสิตนักศึกษาต้องท่องจำจึงจะตามการเรียนการสอนได้ทัน และสามารถสอบผ่านแต่ละตอนไปได้ นิสิตนักศึกษาไม่มีเวลาที่จะคิดและหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆต้องพึ่งการจดคำบรรยายจากผู้สอนหรือบทเรียนที่อาจารย์ผู้สอนจัดทำขึ้น หรือใช้ตำราเล่มใดเล่มหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปมีเนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นหลักสูตรก็อัดเนื้อหาสาระลงไปเพิ่มเติม เมื่อจบรายวิชาหนึ่งก่อนจะตั้งต้นรายวิชาในการศึกษาต่อไปจะเกิดปรากฏการณ์ของการตั้งใจลืม การเรียนจึงขาดการสังเคราะห์และมองภาพกว้าง วิชาประยุกต์ก็ไม่ได้ใช้หลักวิชาพื้นฐานมาเป็นหลักเท่าที่ควร และกระบวนการเรียนการสอนในการจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อยขนาดเล็กมีข้อขัดข้องอยู่หลายประการ เช่น จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ สถานที่ไม่อำนวยให้จัดได้ เวลาที่ใช้เรียนมีจำกัด อาจารย์ไม่มีเวลาจะให้ได้เพียงพอ นอกจากนี้ แคลเฮาน์ และ ลี (Calhoun and Lee. 1996 : 113) ได้ทำการศึกษาปัญหาการต่อเนื่องของหลักสูตรวิชาเอกบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยจอร์เจีย โดยทำการทดลองจากนักศึกษา 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัยหลักสูตร 2 ปี ที่ย้ายเข้ามาเรียนระดับปริญญาตรีในหลักสูตร 4 ปี และผลการศึกษานักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม พบว่ากลุ่มที่ 1 มีปัญหาการเรียนทางด้านหลักสูตรมากกว่านักศึกษากลุ่มที่ 2 โดยปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากเนื้อหาของหลักสูตร 2 ปี ไม่มีความต่อเนื่องกับเนื้อหาของหลักสูตร 4 ปี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอาจสรุปได้ว่า ปัญหาด้านการเรียนเป็นสิ่งที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นตัวกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียน และหากพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนมาก จะทำให้นักศึกษาประสบกับปัญหาการเรียน รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆเกิดขึ้นได้น้อย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีขั้นตอนการดำเนินงานตามลำดับดังนี้คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะบียนเรียนในปีการศึกษา 2545 จาก 5 คณะวิชา ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 626 คน (ยกเว้นคณะเศรษฐศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีประชากรน้อย)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2545 จาก 5 คณะวิชา ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจิและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 :607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 253 คน แล้วจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามคณะ ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะวิชา	นิสิตชั้นปีที่ 1	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. คณะนิติศาสตร์	110	41
2. คณะบริหารธุรกิจ	398	148
3. คณะเศรษฐศาสตร์	21	21
4. คณะวิศวกรรมศาสตร์	11	11
5. คณะนิเทศศาสตร์	86	32
รวม	626	253

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนมาสมบูรณ์

คณะที่ปรึกษา	แบบสอบถามที่ส่งไป	แบบสอมถาม ที่ได้รับคืนมา	คิดเป็นร้อยละ
คณะนิติศาสตร์	41	34	15.0
คณะบริหารธุรกิจ	148	128	57.6
คณะเศรษฐศาสตร์	21	19	8.0
คณะวิศวกรรมศาสตร์	11	10	4.0
คณะนิเทศศาสตร์	32	31	13.9
รวม	253	222	98.5

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร บทความ สิ่งพิมพ์ต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของพิสมัย บัวอุไร (2542 : 119 – 125) ณัฐติยา จตุรนาคากุล (2541 : 88 – 91) จันทบุรี วิชัยขัทคะ (2536 : 117–129) นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 110 – 120) รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 81 - 86) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของไลเคิร์ท (Likert)

4.นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1,2 และ 3 มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์เพื่อแก้ไขปรับปรุง แล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา

5.นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว มาทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

6.นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยการทดสอบที (t-test) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวิจัยได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - Coefficient) ตามแบบของครอนบาค(Cronbach. 1970 : 169) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

7.เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ท (Likert's Scale) และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านจะเป็นปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอย่างเสรีเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีมาก
คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.67 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.34 – 3.66 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 2.33 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จาก 5 คณะวิชาของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

1.นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนที่กำหนดไว้

2.นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาคำนวณและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ เพื่อใช้ประกอบในการอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.ตามความมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.ตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้ t-test และจำแนกตาม คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheff') (Ferguson. 1981 : 190)

3.ตามความมุ่งหมายข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือค่าคะแนนเฉลี่ย 3.00 โดยใช้การทดสอบที (One sample t-test)

เกณฑ์ในการประเมิน คือ ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติถือว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ และถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างจากเกณฑ์และถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีปัญหาการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

4.รวบรวมข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด และทำการจัดหมวดหมู่โดยวิธีแจกแจงความถี่ และจัดเรียงลำดับตามความถี่ของจำนวนคำตอบในแต่ละด้าน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงบรรยาย และนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1.สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถาม (Discrimination Power) เป็นรายข้อโดยการทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981 : 180)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha - Coefficent) (Cronbach. 1970 : 61)

3.สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test for independent sample) (Ferguson. 1981 : 178)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe′) (Ferguson. 1981 : 190)

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับเกณฑ์ที่กำหนด คือค่าคะแนนเฉลี่ย 3.00 โดยการทดสอบที (One sample t-test)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลใน 3 ด้านได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยจำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง และเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผล จำแนกออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ โดยใช้การทดสอบที สำหรับตัวแปร คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เกี่ยวกับปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 5 การรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยการจัดกลุ่มและแจกแจงความถี่ของคำตอบ เพื่อนำเสนอผลในเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 222	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	67	30.2
หญิง	155	69.8
รวม	222	100
2. คณะที่ศึกษา		
นิติศาสตร์	34	15.3
บริหารธุรกิจ	128	57.7
เศรษฐศาสตร์	19	8.6
วิศวกรรมศาสตร์	10	4.5
นิเทศศาสตร์	31	14
รวม	222	100

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 222	ร้อยละ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
2.76 ขึ้นไป	114	51.4
2.26 – 2.75	62	27.9
ต่ำกว่า 2.25 ลงมา	46	20.7
รวม	222	100
4. อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ	52	23.4
รัฐวิสาหกิจ	11	5.0
ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	63	28.4
เกษตรกรรม	59	26.6
รับจ้าง	32	14.4
อื่นๆ	5	2.3
รวม	222	100
5. รายได้ของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	94	42.3
20,000 – 30,000 บาท	72	32.4
30,000 – 30,000 บาท	35	15.8
มากกว่า 40,000 บาท	21	9.5
รวม	222	100

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ดังแสดงในตาราง 4 – 12

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม

ปัญหาการเรียน	n = 222		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
ด้านการเรียนการสอน	2.04	0.45	น้อย
ด้านผู้เรียน	2.15	0.48	น้อย
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.00	0.47	น้อย
รวม	2.07	0.42	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียน ในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ด้านการเรียนการสอน	n = 222		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
1. การนำวิธีเทคนิคการเรียนการสอนต่าง ๆมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอนแบบอภิปราย วิธีแบบแบ่งการเรียนการสอน เป็นต้น	2.23	0.72	น้อย
2. การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน	2.27	0.78	น้อย
3. การมอบหมายงานให้นักศึกษา เช่น แบบฝึกหัด รายงาน ฯลฯ	2.07	0.76	น้อย
4. การรักษาเวลาในการสอนของอาจารย์	1.80	0.76	น้อย
5. การแสดงพฤติกรรมความเป็นกันเองของอาจารย์กับนักศึกษา	1.94	0.68	น้อย
6. การแสดงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน	2.07	0.76	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเรียนการสอน	n = 222		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
7. การปรับกิจกรรมการสอนให้เข้ากับลักษณะของผู้เรียน	2.14	0.70	น้อย
8. การวัดผล ประเมินผลตรงกับวิชาที่เรียน	2.07	0.69	น้อย
9.การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	2.13	0.83	น้อย
10.บุคลิกภาพที่เหมาะสมของอาจารย์ เช่น การแต่งกาย คำพูด	1.85	0.80	น้อย
11.ความสามารถในการสอนของอาจารย์	1.84	0.72	น้อย
12.การมีเวลาให้คำปรึกษาของอาจารย์	2.15	.079	น้อย
13.ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยในการเรียนการสอน	2.07	0.75	น้อย
14.การเอาใจใส่ สนใจ และเข้าใจผู้เรียน	2.05	0.84	น้อย
15.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของรายวิชาก่อนทำการเรียนการสอน	1.99	0.84	น้อย
รวม	2.04	0.45	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียน ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน เป็นรายข้อ

ด้านผู้เรียน	n = 222		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
16.การซักถามข้อสงสัยเมื่อไม่เข้าใจวิชาที่เรียน	2.22	0.74	น้อย
17.ความกระตือรือร้นที่มีต่อการเรียน	2.15	0.72	น้อย
18.การมีสมาธิ และการตั้งใจเรียน	2.19	0.73	น้อย
19.ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียน	2.67	0.93	ปานกลาง
20.ปัญหาด้านสุขภาพของผู้เรียน	1.99	0.74	น้อย
21.ความเครียดที่มีผลกระทบต่อการเรียน	2.29	.84	น้อย
22.การใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน	2.10	0.79	น้อย
23.การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกปฏิบัติ	2.12	0.72	น้อย
24.ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของอาจารย์	2.15	0.75	น้อย
25.ความสามารถในการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน	2.19	0.76	น้อย
26.การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน	1.87	0.81	น้อย
27.การใช้เวลาเพื่อทบทวนบทเรียน	2.14	0.77	น้อย
28.การสนับสนุนด้านการเรียนของครอบครัว	2.11	0.87	น้อย
29.การให้คำปรึกษาของผู้ปกครอง เมื่อผู้เรียนมีปัญหา	2.02	0.86	น้อย
30.การมีภาระรับผิดชอบทางครอบครัวของผู้เรียน	2.04	0.91	น้อย
รวม	2.15	0.48	น้อย

จากตารางที่ 6 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยยกเว้นข้อที่ 4 ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในด้านการเรียนที่นักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน เป็นรายข้อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	n = 222		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
31.ความเพียงของสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในห้องเรียน	2.16	0.74	น้อย
32.ความทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในห้องเรียน	2.00	0.73	น้อย
33.ความเพียงพอของอาคารสถานที่เรียน	2.04	0.75	น้อย
34.เสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียน	1.90	0.76	น้อย
35.การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน	1.91	0.77	น้อย
36.การมีมนุษยสัมพันธ์กับนักศึกษารุ่นพี่	2.05	078	น้อย
37.ความเพียงพอของการจัดบริการร้านอาหาร	1.99	0.78	น้อย
38.ความเพียงพอของเอกสาร ตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	2.07	0.79	น้อย
39.ความทันสมัยของเอกสาร ตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	1.96	0.79	น้อย
40.ความเคร่งครัดของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	2.03	.76	น้อย
41.การอำนวยความสะดวกต่อการใช้บริการห้องสมุด	1.79	0.75	น้อย
42.บรรยากาศของห้องเรียน เช่น แสง อุณหภูมิ	1.97	0.80	น้อย
43.การมีสถานที่ใช้พักผ่อนช่วงพัก และชั่วโมงว่าง	2.07	0.81	น้อย
44.การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า	2.00	0.75	น้อย
45.การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	2.13	0.71	น้อย
รวม	2.00	0.47	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	เพศชาย n = 67		เพศหญิง n = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านการเรียนการสอน	2.14	0.40	2.00	0.46
ด้านผู้เรียน	2.19	0.46	2.13	0.49
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.08	0.44	1.97	0.49
รวม	2.14	0.39	2.03	0.43

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นกัน

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ปัญหาการเรียน	คณะที่ศึกษา n = 222									
	นิติศาสตร์ n = 34		บริหารธุรกิจ n = 128		เศรษฐศาสตร์ n = 19		วิศวกรรมศาสตร์ n = 10		นิเทศศาสตร์ n = 31	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านการเรียนการสอน	2.31	0.37	1.91	0.45	2.03	0.15	2.02	0.15	2.33	0.41
2. ด้านผู้เรียน	2.20	0.38	2.06	0.49	2.13	0.19	2.13	0.19	2.52	0.52
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.21	0.39	1.86	0.46	2.05	0.14	1.97	0.14	2.37	0.49
รวม	2.24	0.34	1.93	0.41	2.07	0.09	2.04	0.09	2.41	0.45

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเกือบทุกคณะมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นคณะนิเทศศาสตร์ที่นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาเกือบทุกคณะมีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นคณะนิเทศศาสตร์ที่นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัญหาการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน n = 222					
	2.76 ขึ้นไป n = 34		2.26 – 2.75 n = 128		ต่ำกว่า 2.25 ลงมา n = 19	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านการเรียนการสอน	1.96	0.40	2.13	0.51	2.14	0.44
2. ด้านผู้เรียน	2.05	0.47	2.25	0.50	2.25	0.43
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	1.92	0.44	2.06	0.51	2.14	0.46
รวม	1.98	0.39	2.15	0.47	2.18	0.40

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัญหาการเรียน	อาชีพของผู้ปกครอง n = 222											
	รับราชการ n = 52		รัฐวิสาหกิจ n = 11		ค้าขาย/เจ้าของกิจการ n = 63		เกษตรกรรม n = 59		รับจ้าง n = 32		อื่นๆ n = 5	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านการเรียนการสอน	2.12	0.48	1.95	0.30	2.07	0.45	1.94	0.42	2.05	0.48	2.37	0.36
2. ด้านผู้เรียน	2.17	0.55	2.02	0.32	2.15	0.50	2.11	0.46	2.22	0.41	2.25	0.54
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.06	0.55	1.92	0.20	2.02	0.48	1.92	0.48	2.03	0.38	2.27	0.44
รวม	2.11	0.49	1.96	0.23	2.08	0.44	1.99	0.39	2.10	0.38	2.30	0.39

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ยกเว้น ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ ที่นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัญหาการเรียน	รายได้ n = 222							
	ต่ำกว่า 20,000 n = 94		20,000 -30,000 n = 72		30,001 –40,000 n = 35		มากกว่า 40,000 n = 21	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ด้านการเรียนการสอน	1.98	0.42	2.16	0.48	2.04	0.35	1.94	0.57
2. ด้านผู้เรียน	2.13	0.41	2.22	0.54	2.01	0.41	2.08	0.63
3.ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	1.96	0.39	2.05	0.58	2.02	0.39	1.99	0.56
รวม	2.03	0.34	2.15	0.50	2.05	0.34	2.00	0.55

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษามีปัญหาการเรียนทุกด้านอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำแนกตาม เพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 13 – 25

ตาราง 13 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	เพศชาย n = 67		เพศหญิง n = 155		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านการเรียนการสอน	2.14	0.40	2.00	0.46	2.18	0.030
ด้านผู้เรียน	2.19	0.46	2.13	0.49	0.76	0.446
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.08	0.44	1.97	0.49	1.59	0.114
รวม	2.14	0.39	2.03	0.43	1.65	0.100

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 14 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MF	F	p
1. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	7.47	1.87	10.88	0.000
	ภายในกลุ่ม	217	37.24	0.17		
	รวม	221	44.71			
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	5.58	1.40	6.66	0.000
	ภายในกลุ่ม	217	45.49	0.21		
	รวม	221	51.07			
3. ด้าสภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	8.3	2.07	10.91	0.000
	ภายในกลุ่ม	217	41.23	0.19		
	รวม	221	49.53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.72	1.68	10.91	0.000
	ภายในกลุ่ม	217	32.91	0.15		
	รวม	221	39.63			

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ศึกษาต่างคณะกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 15 – 18

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่

คณะ	$\bar{X}$	นิติศาสตร์ 2.31	บริหารธุรกิจ 1.91	เศรษฐศาสตร์ 2.03	วิศวกรรมศาสตร์ 2.02	นิเทศศาสตร์ 2.33
นิติศาสตร์	2.31					
บริหารธุรกิจ	1.91	*				*
เศรษฐศาสตร์	2.03					
วิศวกรรมศาสตร์	2.02					
นิเทศศาสตร์	2.33					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนในด้านการเรียนการสอน แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่

คณะ	$\bar{X}$	นิติศาสตร์ 2.20	บริหารธุรกิจ 2.05	เศรษฐศาสตร์ 2.13	วิศวกรรมศาสตร์ 2.13	นิเทศศาสตร์ 2.52
นิติศาสตร์	2.20					
บริหารธุรกิจ	2.05					*
เศรษฐศาสตร์	2.13					
วิศวกรรมศาสตร์	2.13					
นิเทศศาสตร์	2.52					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจมีปัญหาการเรียน ด้านผู้เรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่

		นิติศาสตร์	บริหารธุรกิจ	เศรษฐศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิเทศศาสตร์
	$\bar{X}$	2.21	1.86	2.05	1.96	2.37
นิติศาสตร์	2.21					
บริหารธุรกิจ	1.86	*				*
เศรษฐศาสตร์	2.05					
วิศวกรรมศาสตร์	1.96					
นิเทศศาสตร์	2.37					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยรวม จำแนกตามคณะที่ศึกษา เป็นรายคู่

คณะ		นิติศาสตร์	บริหารธุรกิจ	เศรษฐศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิเทศศาสตร์
	$\bar{X}$	2.24	1.94	2.07	2.04	2.41
นิติศาสตร์	2.24					
บริหารธุรกิจ	1.94	*				*
เศรษฐศาสตร์	2.07					
วิศวกรรมศาสตร์	2.04					
นิเทศศาสตร์	2.41					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.89	4.55	0.012
	ภายในกลุ่ม	219	42.92	0.20		
	รวม	221	44.71			
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.20	1.10	4.94	0.008
	ภายในกลุ่ม	219	48.87	0.22		
	รวม	221	51.07			
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.99	0.10	4.59	0.011
	ภายในกลุ่ม	219	47.53	0.21		
	รวม	221	49.52			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.95	0.98	5.67	0.004
	ภายในกลุ่ม	219	37.68	0.17		
	รวม	221	39.63			

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 20 – 23

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	สูง 1.96	ปานกลาง 2.13	ต่ำ 2.14
สูง	1.96		*	
ปานกลาง	2.13			
ต่ำ	2.14			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนในด้านการเรียนการสอนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านผู้เรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	สูง 2.05	ปานกลาง 2.25	ต่ำ 2.15
สูง	2.05		*	
ปานกลาง	2.25			
ต่ำ	2.15			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนในด้านผู้เรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	สูง 1.92	ปานกลาง 2.06	ต่ำ 2.14
สูง	1.92			*
ปานกลาง	2.06			
ต่ำ	2.14			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	สูง 1.98	ปานกลาง 2.15	ต่ำ 2.18
สูง	1.98		*	*
ปานกลาง	2.15			
ต่ำ	2.18			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	5	1.57	0.32	1.58	0.168
	ภายในกลุ่ม	216	43.14	0.2		
	รวม	221	44.71			
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	5	0.54	0.11	0.46	0.804
	ภายในกลุ่ม	216	50.53	0.23		
	รวม	221	51.07			
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	5	1.06	0.21	0.95	0.453
	ภายในกลุ่ม	216	48.47	0.22		
	รวม	221	49.53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	0.92	0.18	1.02	0.406
	ภายในกลุ่ม	216	38.72	0.18		
	รวม	221	39.63			

จากตาราง 24 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.52	0.51	2.57	0.056
	ภายในกลุ่ม	218	43.19	0.20		
	รวม	221	44.71			
ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.67	0.22	0.96	0.412
	ภายในกลุ่ม	218	50.40	0.23		
	รวม	221	51.07			
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.34	0.11	0.50	0.680
	ภายในกลุ่ม	218	49.19	0.22		
	รวม	221	49.53			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.71	0.24	1.34	0.263
	ภายในกลุ่ม	218	38.92	0.18		
	รวม	221	39.63			

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือค่าคะแนนเฉลี่ย 3.00 ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวมกับเกณฑ์ที่กำหนด

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับปัญหาการเรียน	นักศึกษา n = 222		t	p
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการเรียนการสอน	2.04	0.45	-67.70	0.000
2. ด้านผู้เรียน	2.15	0.48	-66.63	0.000
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	2.00	0.47	-63.08	0.000
รวม	2.07	0.42	-72.68	0.000

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จากแบบสอบถามปลายเปิด ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียน	ความถี่
ด้านการเรียนการสอน	
1. ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีกิจกรรมในห้องเรียน ให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น	2
2. อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนควรจะมีมากกว่านี้	1
3. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ	1
4. ควรจัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษา	1
5. ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีห้องซาวด์แล็ปให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	1
6. อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักศึกษาให้มาก	1
ด้านผู้เรียน	
1. ทางมหาวิทยาลัยควรจะขยายเวลาในการให้บริการของหอสมุดให้มากขึ้น	1
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน	
1. เอกสารประกอบการเรียนมีราคาสูง	1
2. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของมหาวิทยาลัยยังไม่ครอบคลุม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ของนักศึกษา	1
3. มหาวิทยาลัยควรจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น และเอื้อต่อการเรียนของนักศึกษา เช่น การปลูกไม้ดอกไม้ประดับให้มากขึ้น เพิ่มจำนวนม้านั่งใต้ต้นไม้ เป็นต้น	1

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ด้านการเรียนการสอนคือ ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีกิจกรรมในห้องเรียน ให้อาจารย์และนักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น อุปกรณ์

สื่อการเรียนการสอนควรจะมีมากกว่านี้ มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ ควรจัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษา ทางมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีห้องซาวด์แล็ปให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักศึกษาให้มาก สำหรับด้านผู้เรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ ทางมหาวิทยาลัยควรจะขยายเวลาในการให้บริการของหอสมุดให้มากขึ้น และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ เอกสารประกอบการเรียนมีราคาสูง การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของมหาวิทยาลัยยังไม่ครอบคลุม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการรับรู้ของนักศึกษา และมหาวิทยาลัยควรจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น และเอื้อต่อการเรียนของนักศึกษา เช่น การปลูกไม้ดอกไม้ประดับให้มากขึ้น และเพิ่มจำนวนม้านั่งใต้ต้นไม้เป็นต้น

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมกับเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2545 จำนวน 626 คน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

2. ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลวิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในแต่ละด้านและโดยรวมจำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติค่าที และจำแนกตามคณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวม โดยเปรียบเทียบเพิ่มเติมกับเกณฑ์ที่กำหนด

5. ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการจับกลุ่มและการแจกแจงความถี่ของคำตอบ นำเสนอผลในเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จำแนกตามตัวแปร เพศ คณะที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. นักศึกษาชายและหญิง มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ศึกษาต่างคณะกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจแตกต่างกับนักศึกษาคณะนิติศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนและด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านผู้เรียน นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจมีปัญหาการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีปัญหา

การเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดระบบการเรียนการสอน โดยมีการจัดอบรมในด้านการเรียนการสอนแก่อาจารย์ผู้สอนและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และด้วยระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาหลายด้าน เช่น ด้านการบริหาร ครู มาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ โดยในมาตรา 22 การจัดการศึกษายึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความรู้ด้วยมากที่สุด คือ ต้องการศึกษาที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ดังที่ ธำรง บัวศรี (2543 : 18) กล่าวว่า การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทร่วมในการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพโดยเน้นทักษะกระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงออก การปฏิบัติและการประกอบอาชีพระหว่างเรียน กิจกรรมกลุ่ม การจัดบรรยากาศประชาธิปไตย การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการสอดแทรกกิจกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนาลักษณะนิสัยอย่างกลมกลืน ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของ พิสมัย บัวอุไร (2542 : 89) ที่ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไปโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการเรียนการสอน นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่เข้ามาศึกษามีความตั้งใจและมีความพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต ประกอบกับทางมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในด้านการจัดระบบการเรียนการสอน กล่าวคือ การเปิดโอกาสให้

นักศึกษาได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้สอน อีกทั้งมหาวิทยาลัยเน้นให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ให้มีการจัดอบรม สัมมนา ดูงาน และการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้และสามารถปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้ง่าย ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล. (2525:38-39) กล่าวว่า นักศึกษาในวัยนี้ถือเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุ 17-19 ปี ซึ่งมีการเจริญเติบโต และพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ได้ดี เช่น พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตของสมองสูงสุด จึงมีความพร้อมที่จะพัฒนา และรับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุด ทำนองเดียวกับที่ พิสมัย บัวอุไร (2542 : 89) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านผู้เรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลส่วนใหญ่มีการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยความสมัครใจและมีความต้องการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่ถนัด ประกอบกับระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมุ่งเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ครูผู้สอนเปลี่ยนบทบาทของตนจากผู้บอกมาเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุนผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว และจัดระบบให้เข้ากับการเรียนการสอนได้ดี ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งปัจจุบันผู้ปกครองมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจด้วยตนเอง ดังนั้นเมื่อผู้เรียนมีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเป็นไปตามที่ รุจิร์ ภู่สาระ (2531:72) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนอย่างอิสระ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และส่งผลให้เกิดปัญหาน้อย ในขณะที่ชุติรัตน์ เจริญสุข (2545 : 100) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และนุสรา ตติไตรสกุล (2545:78) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุกิจ วิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึง

ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมจึงได้พยายามจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาของนักศึกษา กล่าวคือ มีสื่อประกอบการเรียนการสอนที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีการจัดห้องสมุดที่ทันสมัย มีเอกสารตำราที่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า และการนำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมาใช้อย่างเหมาะสม มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่ดี อาคารสถานที่เรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา อีกทั้งมีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย ดังที่อรรณพ คุณพันธ์ (2521 : 61) ได้กล่าวว่าสถาบันมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้ก็ต่อเมื่อนิสิตมีความรู้สึกพึงพอใจต่อสถาบันที่ตนสังกัดอยู่ บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการเอื้ออำนวยให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนดีมีประสิทธิภาพย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ สภาพแวดล้อมของสถาบันต้องส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้นิสิตมีความรอบรู้ กล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์อันดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี สภาพแวดล้อมของสถาบันที่ดีจะต้องเป็นสถาบันที่มีการบริหารที่ดี นิสิตต้องเคารพกฎ ระเบียบของสถาบัน นอกจากนี้อาคารสถานที่ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากประการหนึ่งทางด้านกายภาพ ที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในสถาบันเกิดสัมฤทธิ์ผล สถาบันที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องมีอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร ที่พักผ่อนหย่อนใจ เพียงพอกับจำนวนนิสิต ทำนองเดียวกับที่ สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2526:33) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพห้องเรียน หรือศูนย์การเรียนให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจ บรรยากาศที่สงบ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโต๊ะ ที่นั่ง วัสดุอุปกรณ์ การถ่ายเทอากาศ แสงสว่างเพียงพอ หรือมีการจัดการบริการเครื่องดื่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสบายกายสบายใจ ซึ่งส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนด้วย ดังที่กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542: 69) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

2. นักศึกษาชายและหญิงมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเรียนการสอนมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชายและหญิงของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล สามารถปรับตัวเข้ากับการจัดระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี และมีพร้อมที่จะเข้ามาศึกษาหาความรู้ นอกจากนี้นักศึกษายังมีพื้นฐานความต้องการที่คล้ายคลึงกันสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน จึงเกิดแนวคิดที่คล้ายคลึงกันแต่ในขณะเดียวกันผลการวิจัยพบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายมีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนมากกว่านักศึกษาหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความแตกต่างกัน ลักษณะบุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียนและอารมณ์มีความแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายมีลักษณะการแสดงออกทางด้านอารมณ์ที่รุนแรง และแปรปรวน การมีสมาธิและความรับผิดชอบ และความสนใจต่อการเรียนน้อยกว่า ส่วนนักศึกษาหญิง สามารถควบคุมอารมณ์ และมีความรับผิดชอบได้ดีกว่านักศึกษาชาย ดังที่สมชาย ชัญชนกุล (2526 : 38 - 40) กล่าวว่า เพศชายจะแสดงความโกรธต่อสิ่งต่างๆ รุนแรงกว่าเพศหญิง และยังมีอารมณ์ ความสนใจที่แตกต่างกัน สภาพสังคมกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มเพื่อนเพศชายมักจะเป็นกลุ่มใหญ่กว่าเพศหญิง ซึ่งในขณะที่งานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 66) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ศึกษาต่างคณะกัน มีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจมีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากลักษณะการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีลักษณะการเรียนที่เน้นการปฏิบัติ การคิดคำนวณตัวเลข ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีบุคลิกลักษณะที่คล่องแคล่ว กระตือรือร้น ในขณะที่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์ มีลักษณะการเรียนที่เน้นท่องจำ คร่ำเคร่ง อยู่กับกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะต้องมีความรอบรู้และแม่นยำในกฎข้อบังคับ ส่งผลให้นักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีบุคลิกลักษณะเป็นคนช่างจดช่างจำ มีความคิดเห็นเป็นเหตุเป็นผล มีคำพูดที่น่าเชื่อถือได้ ส่วนนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ มีลักษณะการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นมากที่สุด เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน มีการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่มุ่งเน้นทางด้านกฎเกณฑ์ ทฤษฎีมากนัก ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีบุคลิกลักษณะชอบแสดงออก สนุกสนาน ไม่ชอบการคิดคำนวณ ดังนั้นบรรยากาศการเรียนรู้ และเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่มุ่งเน้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในแต่ละคณะจึงให้ความสำคัญที่แตกต่างกัน และจากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจมีความแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิติศาสตร์และคณะนิเทศศาสตร์ ส่วนด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์มีปัญหาการเรียนมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีความกระตือรือร้นต่อการเรียนมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ก็เป็นได้ อีกทั้งนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจมีการนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกปฏิบัติที่เห็นได้เด่นชัด เนื่องจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีลักษณะ

การเรียนที่เน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ นอกจากนี้ปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มีค่าใช้จ่ายด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ สิ่งเหล่านี้จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะบริหารธุรกิจ มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะนิเทศศาสตร์ก็เป็นได้ ดังที่สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2537 : 74 – 79) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า นักศึกษาถึงแม้ว่าจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายเหมือนกัน ศึกษาอยู่ในคณะเดียวกัน นักศึกษาแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย เจตคติ และระดับคุณธรรมเป็นต้น ดังที่กฤตินี ตรงสิทธิรักษ์ (2546:65) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ.05 และ วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒน์ (2536:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกันมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับกิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542:71) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตบพิตรพิมุขมหเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนที่แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนในด้านการเรียนการสอน และด้านผู้เรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อาจมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น การตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน มีการแบ่งเวลาในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน มีการใช้เวลาเพื่อทบทวนบทเรียน มีความพยายาม และความสนใจด้านต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ นอกจากนี้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาการเรียนในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาการ มีความสนใจต่อการศึกษาเล่าเรียน มีพฤติกรรมที่จะปรับตนเองและเข้ากับสภาพแวดล้อมทางการเรียนในมหาวิทยาลัย เช่น การศึกษาหาความรู้ในห้องสมุด การเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคล่องตัวสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนต่ำ ดังที่ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 34) กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้รับความสำเร็จในเชิงวิชาการมีเกรดเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมที่ชอบเข้าไปศึกษาหาความรู้ในห้องสมุด ห้องปฏิบัติการและการเข้าร่วมในการสัมมนาทางวิชาการ และนักศึกษาที่ไม่ค่อยสนใจใฝ่เรียน ไม่สนใจปัญหาของสังคม เป็นพวกมีพฤติกรรมชอบสนุกสนาน ชอบเข้าร่วมกิจกรรมประเภทต่างๆ เช่น กีฬา นันทนาการ บางคนอาจมีปัญหาทางด้านการเรียน สอดคล้องกับนุสรา ตติไตรสกุล (2545) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองของนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตามต่างก็เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาในปัจจุบันกันมากขึ้น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่บุตรของตนอยู่ตลอดเวลา ดังเช่น การสนับสนุนด้านการเรียนของนักศึกษา การให้คำปรึกษาของผู้ปกครองเมื่อผู้เรียนมีปัญหา อีกทั้งนักศึกษาทุกคนจะมีความตั้งใจเรียนเพื่อให้มีความรู้และทักษะ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ดังที่ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 54) กล่าวว่า นักศึกษาจำเป็นจะต้องรับคำแนะนำจากผู้ปกครอง หรือผู้ที่ใกล้ชิด เพื่อให้นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นและสามารถเอาชนะอุปสรรคพร้อมกับพัฒนาศักยภาพในการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบุญชัย เสริญวงศ์สัตย์ (2536:147-148) ได้ศึกษาปัญหาของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวรปีการศึกษา 2535 พบว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาด้านวิชาการ ด้านสังคมในมหาวิทยาลัย ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตไม่แตกต่างกัน

6. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การเรียนหรือการศึกษาหาความรู้จะต้องมีองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ระดับสติปัญญา ความตั้งใจเรียน การเอาใจใส่ต่อการเรียน ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ความพร้อมและความเหมาะสมของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ อีกทั้งในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนด้านการเรียนโดยมีการจัดสรรทุนกู้ยืมเรียนสำหรับนักศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลส่วนใหญ่ใช้ระบบการขอทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากรัฐบาล ซึ่งจะไม่มีผลกระทบจากรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 18) ได้กล่าวถึง การจัดสรรทุนการศึกษาจากรัฐบาลว่าปัจจุบันรัฐบาลสนับสนุนให้มีทุนสำหรับผู้เรียนหรือเป็นเงินกู้ยืมสำหรับเพื่อการศึกษา โดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมทั้งสถาบันการศึกษาเอกชนและรัฐบาล และสุรีย์ มาเกิด (2544:82) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี

พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชีที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาศึกษาหาความรู้ ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่จะต้องปรับตัวมากที่สุด กล่าวคือ ต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งแตกต่างจากชั้นเรียนในระดับมัธยมเป็นอย่างมาก และครูผู้สอนใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ สังคมกลุ่มเพื่อนใหม่ แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลก็มีความพร้อมในการจัดระบบการเรียนการสอน กล่าวคือ มีการนำระบบสื่อ วัสดุ อุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษา สิ่งเหล่านี้จึงอาจส่งผลให้นักศึกษามีปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้ ดังที่ ชูเวช ชาญสง่าเวช (2543 : 61) ได้กล่าวว่า การปรับระบบการเรียนการสอนเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ได้ การขยายและการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใช้อุปกรณ์ และ เครื่องมือต่างๆอย่างเต็มที่ ถือเป็นการสร้างคุณภาพให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี และ สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2538 : 74 – 79) ได้กล่าวถึง นักศึกษาจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยที่พัฒนาที่ดี เป็นวัยที่มีการกระตือรือร้น พร้อมที่จะรับและตอบสนองต่อสิ่งใหม่ๆได้ดี จึงอาจส่งผลให้นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนในแต่ละด้านและโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับประลม ไชยสาร (2542 : 94) พบว่า เจตคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการบริการนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.จากการวิจัยที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง แต่เรื่องที่มีปัญหามากที่สุด คือ การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การนำวิธีเทคนิคการเรียนการสอนต่างๆมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น วิธีการสอนแบบอภิปราย เป็นต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการจัดหา จัดซื้อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และควรมีการจัดอบรมเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนต่างๆให้กับอาจารย์ผู้สอน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.จากการวิจัยที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนด้าน

ผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรจัดหาทุนเพื่อการศึกษาให้แก่นักศึกษาในรูปแบบการจัดสรรประเภททุน เช่น ประเภททุนเรียนดี ประเภททุนนักกิจกรรมดีเด่น ประเภททุนยากจน เป็นต้น

3.จากการวิจัยที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องความเพียงพอของเอกสาร ตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และความเพียงพอของสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในห้องเรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจัดซื้อตำราเรียน เอกสารเพื่อการค้นคว้า ซื้อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในห้องเรียนและให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และการสนับสนุนจัดทำโครงการผลิตตำราเอกสารทางวิชาการ โดยอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ที่ผลิตหนังสือ หรือเอกสารทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเท่านั้น ควรจะมีการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาในชั้นปีอื่นๆ ว่ามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรจะศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มขึ้นที่อาจส่งผลกระทบต่อการเรียน เช่น พื้นความรู้เดิม ชั้นปีที่ศึกษา

3. ควรจะศึกษาตัวแปรตามเพิ่มขึ้น ที่อาจส่งผลกระทบต่อการเรียน เช่น ปัญหาด้านผู้สอน ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล

4. ควรมีการศึกษาปัญหาการเรียนโดยเปรียบเทียบประชากรที่ศึกษาในสถาบันต่างกัน สังกัดภาคเอกชน ว่ามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2543). *การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.

กาญจนา เกียรติประวัติ. (2526). *วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

กฤตินี ตรงสิทธิรักษ์. (2546). *การศึกษาปัญหาการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. (2542). *สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (ถ่ายเอกสาร)

ขนิษฐา โปร่งเจริญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ , สุภาพร นนธิ เป็นผู้สัมภาษณ์ , ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เมื่อ 4 ธันวาคม 2545.

แคทชรินทร์ อาบสุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุภาพร นนธิ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลตล เมื่อ 4 ธันวาคม 2545.

จรัส สุวรรณเวลา. (2540). *บนเส้นทางอุดมศึกษา*.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตตชา นิลดำ. (2542). *ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (ถ่ายเอกสาร)

จันทบุรี วิชัยขัทคะ. (2536). *ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (ถ่ายเอกสาร)

จำนง อินทองคำและคณะ. (2533). *สรุปรายงานวิจัยสำรวจสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี*. ปัตตานี : งานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี.

จำรัส นวลนิ่ม. (2540). *การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์.

ฉลองชัย สุรวัฒนบูรณ์. (2529). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนาธิป พรกุล. (2543). *แคทส์:รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชุติรัตน์ เจริญสุข. (2545). *ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชูเวช ชาญสง่าเวช. (2543). *อุดมศึกษาไทยในเวทีโลก*. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

ญาดาพนิต พิณกุล. (2539). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : วีระวิทยานิพนธ์.

ณัฐติยา จตุรนาคากุล.(2541). *ปัญหาของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี (รอบเช้า)*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดารา ทีปะปาล. (2538). *การศึกษากับการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.

ทิศนา แขมมณี (2545). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทวีศิลป์ พรมสุวรรณ. (2542). *การศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*.กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2527). *จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ธำรง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

---------. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนธัชการพิมพ์ จำกัด.

---------. (2543,พฤษภาคม). "กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง". กรุงเทพฯ : *วารสารวิชาการ*. 3(5)

นนทนันท์ จันทรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุภาพร นนธิ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เมื่อ 4 ธันวาคม 2545.

นวพร ธนวัฒน์. (2536). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

นุสรา ตติไตรสกุล. (2545). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน.* สารนิพนธ์ (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร

บุญชัย เสริญวงศ์สัตย์. (2536). *การศึกษาปัญหาของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารธุรกิจ) กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ประกอบ คุปรัตน์. (2537). *ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภัสสร วงศ์วรรณ. (2531). *ประมวลการสอนวิชาหลักสูตรและวิธีการสอน.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา.

ประลม ไชยสาร. (2542). *เจตคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษา.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.ถ่ายเอกสาร.

ปราณี ทองแต้ม. (2538). *รายงานการวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.* ภูเก็ต : งานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต. ถ่ายเอกสาร.

พรชุลี คุณานุกร. (2523). *คุณลักษณะครูอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : (อัดสำเนา).

พิสมัย บัวอุไร. (2542). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พัทรีย์ จวงโส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุภาพร นนธิ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เมื่อ 4 ธันวาคม 2545.

เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร, (2538). *เอกสารประกอบการสอนวิชาวิธีสอนทั่วไป.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, (อัดสำเนา).

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2524). *การพัฒนาการสอนในระดับอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ : พัฒนบริหารศาสตร์.

----------. (2539). *เพื่อความเข้าใจในสาระและกระบวนการของการอุดมศึกษา.*กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

มนตรี จุฬาวัฒนทล. (2543). *รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องนโยบายการผลิตและการพัฒนาครู.*กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2536). *เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.*คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี*. นครราชสีมา : ชันปริ๊นติ้ง.

รุ่งทิวา จักร์กร.(2528). *วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.

รุจิร์ ภู่สาระ. (2531). *ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษาและแนวทางการแก้ไขในโครงการสัมมนาทางวิชาการ*.กรุงเทพฯ : ศูนย์เสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). *ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วรรณภา อิทธิไมย์ยะ. (2537).*รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการและบริการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต*. ภูเก็ต : งานวิจัยและพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต.

วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒน์. (2536). *ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิจิตร สินสิริ. (2534). *การอุดมศึกษาเชิงรุก*. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพริ้นติ้ง.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *บุคลากรนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิพเพรส.

สงัด อุทรานันท์. (2527). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----------. (2529). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมจิตร์ ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. (2540). *การศึกษาปัญหาการของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. (2526). *จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่*. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์.

สมหวัง คุรุรัตนะ. (2535). *นวัตกรรมทางการสอน : หลักสูตรและแนวการสอน*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (อัดสำเนา).

สมชาย ธัญธนกุล. (2526) *จิตวิทยาวัยรุ่น*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. โรงพิมพ์พิฆเณศ

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2530). *เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.

สุภาวดี เขมะศรีสุวรรณ. (2543). *การศึกษาปัญหาความคาดหวังและวิธีการแก้ปัญหาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุรีย์ มาเกิด. (2544). *ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี.*ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

สุวัฒน์ ช่างเหล็ก. (2542,เมษายน. – พฤษภาคม.). "การศึกษาในยุคโลกาภิวัฒน์". *สีมาจารย์.* 13 (26) : 27

โสภณ สุภาพงษ์. (2540). *รายงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา : จากนโยบายสู่แนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *ศตวรรษใหม่อุดมศึกษาไทย นานาประเทศ.* กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

สำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา. (2539). *คู่มือการประกันคุณภาพวิชาการ.* กรุงเทพฯ.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

----------. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2541). *การประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : เจริญดีการพิมพ์

----------. (2541). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา.* กรุงเทพฯ : เจริญดีการพิมพ์.

----------. (2541). *ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด.

อนุกูล กฤติยารัตนวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, สุภาพร นนธิ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เมื่อ 4 ธันวาคม 2545.

อรรณพ คุณพันธ์. (2521). *การสร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย.* วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.

อุไรวรรณ วรรณศิลป์. (2540). *ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน.*ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing.* 3 ed.New York : Harper and Row Publishers.

Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5 ed. New York : McGraw – Hill.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size For Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 : 670 – 610; Autumn, 1970.

Rictor Lee,Calhoun.(1997,Jan)."Curriculum Articulation Problems for Business Administration Majors in the University System of Georgia (Transfer Students)," *Dissertation Abstracts International*. DAI-A 57/07 : 113.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาตารจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์
   ตำแหน่ง อาจารย์
   สถานที่ทำงาน สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.อรรณพ โพธิสุข
   ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
   สถานที่ทำงาน สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร.ราชันย์ บุญธิมา
   ตำแหน่ง อาจารย์
   สถานที่ทำงาน สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สิทธิชัย เทวธีระรัตน์
   ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายแผนและพัฒนา
   สถานที่ทำงาน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
5. ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์
   ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา
   สถานที่ทำงาน สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/3375 วันที่ 25 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนาณรงค์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ให้ นางสาวสุภาพร นนธิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ 3342 วันที่ 25 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อรรณพ โพธิสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ให้ นางสาวสุภาพร นนธิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/3383 วันที่ 25 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ให้ นางสาวสุภาพร นนธิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 3350

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 มีนาคม 2546

อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ยน คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
นครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา
นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู
นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
าธิชัย เทวธีระรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
หาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
บสอบถาม ให้ นางสาวสุภาพร นนธิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

นักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

ายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8651996, 01-8787546

ที่ ทม 1012/3391

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ยน ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
รีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา
นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู
ในคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
าจารย์จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
หาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
บบสอบถาม ให้ นางสาวสุภาพร นนธิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

านักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

มายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8651996, 01-8787546

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล รวม 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ขอให้นักศึกษาตอบข้อคำถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักศึกษา คำตอบของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดนโยบายให้เอื้ออำนวยสนับสนุนการผลิตบัณฑิตให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย √ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) หญิง ( ) ชาย
2. คณะ ( ) คณะนิติศาสตร์
   ( ) คณะบริหารธุรกิจ
   ( ) คณะเศรษฐศาสตร์
   ( ) คณะวิศวกรรมศาสตร์
   ( ) คณะนิเทศศาสตร์
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
   ( ) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.76 ขึ้นไป
   ( ) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.26 – 2.75
   ( ) คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.25 และต่ำกว่า
4. อาชีพของผู้ปกครอง
   ( ) รับราชการ
   ( ) รัฐวิสาหกิจ
   ( ) ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ

( ) เกษตรกรรม

( ) รับจ้าง

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. รายได้ของผู้ปกครอง

( ) ต่ำกว่า 20,000 บาท

( ) 20,001 – 30,000 บาท

( ) 30,001 – 40,000 บาท

( ) มากกว่า 40,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาค่าน้ำหนักระดับความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีมากที่สุด
4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีมาก
3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีปานกลาง
2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีน้อย
1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าปัญหาการเรียนในเรื่องดังกล่าวมีน้อยที่สุด

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการเรียนการสอน					
1.การนำเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น วิธีสอนแบบอภิปราย วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มการสอน เป็นต้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.การมอบหมายงานให้นักศึกษา เช่น แบบฝึกหัด รายงาน ฯลฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.การรักษาเวลาในการสอนของอาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.การแสดงพฤติกรรมความเป็นกันเองของอาจารย์กับนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.การใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.การปรับกิจกรรมการสอนให้เข้ากับลักษณะผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
8.การวัดผลประเมินผลตรงกับเนื้อหาวิชาที่เรียน....	.....	.....	.....	.....	.....

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1	ระดับการศึกษา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)					
9.การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
10.บุคลิกภาพที่เหมะสมของอาจารย์ เช่น การแต่งกาย คำพูด.....	.....	.....	.....	.....	.....
11.ความสามารถในการสอนของอาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.การมีเวลาให้คำปรึกษาของอาจารย์.....	.....	.....	.....	.....	.....
13.ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยในการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.การเอาใจใส่สนใจและเข้าใจผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
15.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของรายวิชาก่อนทำการสอน	.....	.....	.....	.....	.....

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านผู้เรียน					
16. การซักถามข้อสงสัยเมื่อไม่เข้าใจวิชาที่เรียน....	.....	.....	.....	.....	.....
17. ความกระตือรือร้นที่มีต่อการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
18. การมีสมาธิและการตั้งใจเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
19. ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
20. ปัญหาด้านสุขภาพของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
21. ความเครียดที่มีผลกระทบต่อการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
22. การใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
23. การนำความรู้จากชั้นเรียนไปใช้ในการฝึกปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
24.ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของของอาจารย์....	.....	.....	.....	.....	.....
25.ความสามารถในการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
26.การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.การใช้เวลาเพื่อทบทวนบทเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
28.การสนับสนุนด้านการเรียนของครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....
29.การให้คำปรึกษาของผู้ปกครองเมื่อผู้เรียนมีปัญหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
30.การมีภาระรับผิดชอบทางครอบครัวของผู้เรียน...	.....	.....	.....	.....	.....

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน					
31.ความเพียงพอของสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆที่ ใช้ในห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
32.ความทันสมัยของสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
33.ความเพียงพอของอาคารสถานที่เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
34.เสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
35.การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
36.การมีมนุษยสัมพันธ์กับนักศึกษารุ่นพี่.....	.....	.....	.....	.....	.....
37.ความเพียงพอของการจัดบริการร้านอาหาร.....	.....	.....	.....	.....	.....
38.ความเพียงพอของเอกสาร ตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
39.ความทันสมัยของเอกสาร ตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.ความเคร่งครัดของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
41.การอำนวยความสะดวกต่อการใช้บริการห้องสมุด.....	.....	.....	.....	.....	.....
42บรรยากาศของห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.การมีสถานที่ใช้พักผ่อนช่วงพักและชั่วโมงว่าง.....	.....	.....	.....	.....	.....
44.การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
45.การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆของมหาวิทยาลัย.	.....	.....	.....	.....	.....

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ 3746

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

23 เมษายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลดู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทุกสาขาวิชา จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ แบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาพร นนธิ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8651996, 01-8787546

ที่ ทม 1012/

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

23 เมษายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุภาพร นนธิ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล" โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จารุวรรณ สกุลคู เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทุกสาขาวิชา จำนวน 291 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุภาพร นนธิ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 06-8651996, 01-8787546

ภาคผนวก ง
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ด้านการเรียนการสอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.966
2	3.813
3	3.989
4	2.393
5	3.546
6	1.886
7	3.864
8	2.824
9	4.830
10	3.795
11	2.824
12	3.130
13	2.593
14	7.483
15	3.667

ด้านผู้เรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
16	4.320
17	2.393
18	6.177
19	2.017
20	2.256
21	3.146
22	4.830
23	2.198
24	4.025
25	5.657
26	1.821
27	2.183
28	4.793
29	2.966
30	3.862

ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
31	4.025
32	2.614
33	3.631
34	2.139
35	2.411
36	2.641
37	3.631
38	2.824
39	7.000
40	2.411
41	2.183
42	2.049
43	2.084
44	2.494
45	2.758

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุภาพร นนธิ
วันเดือนปีเกิด	16 กุมภาพันธ์ 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดนราธิวาส
สถานที่ปัจจุบัน	2328/1088 ซ.รามคำแหง 52/2 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2539	กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
พ.ศ.2547	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ